

Asesiad Effaith Cydraddoldeb (AEC) (yn cynnwys yr Iaith Gymraeg a'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol)

Enw'r Polisi neu'r Ymarfer	Cynllun Llesiant BGC Gwynedd ac Ynys Môn 2023-28		
Swyddog Cyfrifol / Pennaeth Adran (yn gyfrifol am y Polisi neu'r Ymarfer)	Sandra Lynne Thomas, Rheolwr Rhaglen, Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd ac Ynys Môn		
Gwasanaeth / Adran	Tîm Arweinyddiaeth, Cyngor Gwynedd	Dyddiad Dechrau'r Asesiad	Rhagfyr 2022

Enw'r swyddog(ion) (a phartneriaid) sy'n llenwi'r AEC

Enw(au)	Teitl(au) Swydd	Llofnod(ion)
Cyngor Gwynedd	Prif Weithredwr	
Cyngor Sir Ynys Môn	Prif Weithredwr	
Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru	Prif Swyddog	
Cyfoeth Naturiol Cymru	Prif Weithredwr	
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	Prif Weithredwr	

*Ystyriwch ddefnyddio teitlau swydd yn unig wrth gyhoeddi

Fersiwn y Ddogfen	Dyddiad Adolygu	Disgrifiwch y Newidiadau'n Fras	AEC wedi'i Gymeradwyo gan Swyddog Cyfrifol / Pennaeth Adran / Gwasanaeth / Pwyllgor	
V1 – V3	12/22 – 03/23	Drafftiau cynnar, ymgynghori gyda partneriaid	Dyddiad y Cwblhawyd yr AEC	

V4	17/04/23	Fersiwn iw gyfieuthu			
V5	25/04/23	Fersiwn gorffenedig			

Cyflwyniad

Mae'r ddogfen hon yn dechlyn aml-ddefnydd sy'n sicrhau y gweithredir camau priodol i gydymffurfio â deddfwriaeth Asesiad Effaith Cydraddoldeb, [Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus](#) ac i ddangos ein bod wedi rhoi ystyriaeth briodol i'r angen i leihau canlyniadau anghyfartal sy'n deillio o anfantais economaidd-gymdeithasol wrth wneud penderfyniadau strategol dan y [Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol](#). Mae hefyd yn sicrhau ein bod yn cymryd camau priodol i gydymffurfio efo gofynion [Safonau'r Iaith Gymraeg](#) (Adran 44: Mesur yr Gymraeg (Cymru) 2011) i ystyried effaith penderfyniadau strategol a pholisi ar yr iaith.

Wrth gynllunio i gyflwyno polisi neu ymarfer newydd, neu adolygu un sy'n bodoli eisoes, neu nid neu dorri gwasanaeth neu wneud penderfyniadau strategol, mae gofyn i ni ystyried a fydd y penderfyniad yn effeithio'n anghymesur ar bobl sy'n rhannu un neu fwy o [nodweddion gwarchoddedig](#) neu a fyddai'n medru creu canlyniadau anghyfartal yn sgil anfantais economaidd-gymdeithasol. Os yw'n debygol y bydd hyn yn digwydd, rhaid i ni weithredu'n briodol. Nid ein hatal rhag gwneud pethau yw bwriad y broses AEC, ond yn hytrach sicrhau ein bod wedi ystyried yr effaith. Mae'n ein helpu i ganolbwyntio ar y camau y gallwn eu gweithredu i ddileu a/neu liniaru unrhyw effaith anghymesur neu wahaniaethol a chyflwyno mesurau i weld cynnydd mewn cyfleoedd cyfartal.

I gydymffurfio â'r [Ddyletswydd Gyffredinol](#) a'r [Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol](#), rhaid rhoi 'sylw ddyledus' (neu ystyried yr angen yn gydwybodol) i: ddileu gwahaniaethu, gweld cynnydd mewn cyfleoedd cyfartal a meithrin perthnasau da a'r angen i leihau canlyniadau anghyfartal sy'n deillio o anfantais economaidd-gymdeithasol. Po fwyaf perthnasol a phosib yw'r effaith, po fwyaf yw'r gofyn i ystyried y ddyletswydd. Bydd y Ddyletswydd Gyffredin yn fwy perthnasol i rai swyddogaethau nag eraill ac fe allant hefyd fod yn fwy perthnasol i rai nodweddion gwarchoddedig nac eraill. Rhaid cyflawni'n dyletswydd yn fanwl, gyda meddwl agored a rhaid ei hystyried ar adeg y bydd yn gwneud gwahaniaeth i'n penderfyniadau. Rhaid asesu effaith polisiau sydd o berthnasedd uchel bob amser, megis penderfyniadau cyllidebol strategol, rhaglenni grantiau, newidiadau i ddarpariaeth gwasanaeth (yn cynnwys atal neu ad-drefnu gwasanaethau), a pholisiau recriwtio neu dâl. Gweler [Canllawiau Asesu Effaith](#) y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol (EHRC) a'r am arweiniad pellach. Ni ellir dirprwyo ein dyletswydd i gydymffurfio â'r ddeddfwriaeth hon.

Dylai'r ffurflen hon ddangos pa gamau a gymerwyd i gynnal yr asesiad yn cynnwys gwaith ymgysylltu/ymgyngori perthnasol, y wybodaeth a gafodd ei hystyried, canlyniadau'r asesiad ac unrhyw benderfyniadau a wnaed yn sgil y canlyniadau hynny. Dylid cyhoeddi'r AEC os yw'n dangos y bydd effaith sylweddol (neu debygol) ar ein gallu i gyflawni'r Ddyletswydd Gyffredinol.

Manteision cynnal AEC:

- Cael gwell dealltwriaeth o'r bobl fyddai'n cael eu heffeithio gan y polisi neu'r ymarfer
- Medru diwallu anghenion gwahanol yn well a bod yn fwy hygyrch a chynhwysol
- Galluogi cynllunio i lwyddo - mae'n nodi'r peryglon posib a chanlyniadau anfwriadol cyn gwneud unrhyw ddifrod
- Galluogi gwell cynllunio fydd yn gwneud penderfyniadau rhagweithiol yn hytrach na rhai adweithiol, gan osgoi gorfod dadwneud penderfyniadau fyddai â goblygiadau ar gostau ac ar enw da
- Dangos fod penderfyniadau wedi cael eu gwyntyllu'n llawn ac wedi ystyried barn y bobl fydd yn cael eu heffeithio
- Ein galluogi ni i reoli disgwyliadau wrth egluro'r cyfyngiadau yr ydym yn gweithio oddi mewn iddynt (e.e. cyllideb)
- Helpu i osgoi risgiau a gwella canlyniadau i unigolion
- Gwneud i ffwrdd ag ymarferion amhriodol neu newidiol a dileu gwahaniaethu sefydliadol
- Sicrhau bod y Gymraeg a'r Saesneg yn gyfartal a bod y penderfyniadau yma'n diogelu ac yn hyrwyddo'r defnydd a wneir o'r iaith Gymraeg.

Mae'r ddogfen hon yn ymddangos yn un hir, ond yn ogystal â chynnwys camau angenrheidiol y broses, mae hefyd yn cynnwys nodiadau canllaw yn y meysydd allweddol i'ch cynorthwyo wrth gynnal AEC. Ceir dolenni ychwanegol i wybodaeth bellach hefyd i'ch cynorthwyo. Ceir mwy o wybodaeth ar GIG/CLILC PSED/ AEC [fan hyn](#).

Camau Asesu Effaith Cydraddoldeb a'r Iaith Gymraeg

- Cam 1 - Nodi Prif Nodau ac Amcanion y Polisi neu'r Ymarfer
- Cam 2 - Data, Ymgysylltu ac Asesu'r Effaith
- Cam 3 - Caffael a Phartneriaethau
- Cam 4 - Ymdrin ag Effaith Andwyol neu Anghyfreithlon a Chryfhau'r Polisi neu'r Ymarfer
- Cam 5 - Penderfynu Mynd Ymlaen
- Cam 6 - Camau Gweithredu a Threfniadau i Fonitro'r Canlyniadau ac Adolygu Data
- Cam 7 - Cyhoeddi'r Asesiad Effaith Cydraddoldeb

Nodyn Pwysig i'r Swyddog/ion sy'n cynnal yr asesiad:

Mae'n bwysig fod yr AEC yn cael ei gwblhau pan fo'r polisi neu'r ymarfer yn cael ei ddatblygu er mwyn medru defnyddio darganfyddiadau'r AEC i ddylanwadu ar y polisi neu'r ymarfer a'i siapio. Argymhellir fel isafswm i'r asesiad gael ei gwblhau gan swyddog arweiniol sy'n gyfrifol am y polisi neu'r ymarfer, arbenigwr yn y maes a chyfaill beirniadol gydag o leiaf un person sydd wedi derbyn hyfforddiant ffurfiol ar AEC. Fel rhan o'r broses wneud penderfyniadau, mae angen cyflwyno'r ddogfen hon i'r sawl sy'n gwneud y penderfyniad ynghyd â drafft o'r polisi neu'r ymarfer.

Os ydych yn datblygu strategaeth neu gynllun lefel uchel nad yw'n cynnwys digon o fanylion i ddangos sut y bydd yn effeithio ar unigolion neu grwpiau (h.y. pan fydd cynlluniau a gweithrediadau'n gorwedd o dan y strategaeth fydd yn penderfynu hyn), dylech barhau i gynnal yr Asesiad Effaith Cydraddoldeb llawn. Efallai y bydd angen i chi gwblhau Asesiadau Effaith Cydraddoldeb eraill ar y cynlluniau a'r camau gweithredu sydd

o dan y strategaeth lefel uchel. Bydd hyn yn sicrhau eich bod yn dangos eich bod wedi rhoi ystyriaeth briodol i gydymffurfio â'r [Ddyletswydd Gyffredinol](#), [Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus](#), [Safonau'r Iaith Gymraeg](#) a'r [Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol](#).

Os yw eich polisi neu ymarfer yn deillio o gyfarwyddyd gan Lywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru neu Awdurdod Lleol, dylech barhau i asesu effaith hyn yn lleol i nodi unrhyw effaith wahaniaethol yn sgil gwahaniaeth lleol.

Dylech ystyried p'un ai yw digwyddiadau eraill, megis Covid-19, Brexit, Black Lives Matter ac ati wedi tynnu sylw at anghydraddoldebau neu wedi eu dwysáu sy'n gofyn i chi roi sylw iddynt wrth i chi weithio trwy'r AEC.

CAM 1 - Nodi Prif Nodau ac Amcanion y Polisi neu'r Ymarfer

1. **Beth sy'n cael ei asesu?** (Cliciwch ddwywaith ar y bocsy(ys) perthnasol (x) a dewiswch 'wedi'i dicio' fel sy'n briodol)

- Polisiâu, ymarfer neu weithdrefnau newydd neu sy'n cael eu hadolygu (sy'n addasu darpariaeth gwasanaeth neu arferion cyflogaeth)
- Adolygiad gwasanaeth neu gynigion ad-drefnu sy'n effeithio ar y gymuned a/neu staff, e.e. darpariaeth blynnyddoedd cynnar, gofal, addysg
- Cynigion effeithlonrwydd neu arbedion, e.e. sy'n arwain at newid cyfleusterau cymunedol, cyfleoedd cefnogaeth neu gyflogaeth
- Gosod dyraniadau cyllideb ar gyfer y flwyddyn ariannol newydd a chynllunio ariannol strategol
- Penderfyniadau sy'n effeithio ar ddefnyddwyr gwasanaeth, gweithwyr neu'r gymuned ehangach yn cynnwys comisiynu/digomisiynu neu adolygu gwasanaethau
- Cynigion prosiect newydd sy'n effeithio ar staff, cymunedau neu ar hygyrchedd i'r amgylchedd adeiledig, e.e. gwaith adeiladu newydd neu addasiadau i adeiladau presennol, symud i wasanaethau ar-lein, hunanwasanaeth, newid lleoliad
- Digwyddiadau Cyhoeddus Mawr
- Gweithredu Strategaeth/Cynlluniau/Deddfwriaeth Genedlaethol yn lleol (cyfeiriwch at unrhyw AEC cenedlaethol ac ystyried effaith leol)
- Cyfarwyddeb a bwriad strategol, yn cynnwys y rhai y mae Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol a Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus yn eu datblygu sy'n effeithio ar swyddogaethau cyrff cyhoeddus
- Cynlluniau tymor canolig i'r tymor hir (er enghraifft, cynlluniau corfforaethol, cynlluniau datblygu, darparu gwasanaeth a chynlluniau gwella)
- Gosod amcanion (er enghraifft, amcanion llesiant, amcanion cydraddoldeb, strategaeth Iaith Gymraeg)
- Penderfyniadau caffael a chomisiynu mawr
- Penderfyniadau sy'n effeithio ar y gallu (yn cynnwys gan bartneriaid allanol) i gynnig cyfleoedd a gwasanaethau yn y Gymraeg
- Eraill, eglurwch yn y bocsy isod:

2. **Beth yw nodau, amcanon a chanlyniadau arfaethedig y polisi neu'r ymarfer?**

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 wedi creu Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC) ar gyfer pob ardal awdurdod lleol yng Nghymru i sicrhau bod cyrff cyhoeddus yn cydweithio i greu gwell dyfodol i bobl Cymru. Mae Gwynedd ac Ynys Môn yn cydweithio fel un Bwrdd.

Mae BGC Gwynedd ac Ynys Môn yn cynnwys y ddau Gyngor Sir, Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru, Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a Chyfoeth Naturiol Cymru ynghyd â nifer o sefydliadau eraill, e.e. Grŵp Llandrillo Menai, Heddlu Gogledd Cymru, Mantell Gwynedd, Medrwn Môn, Prifysgol Bangor, cynrychiolwyr y sector tai, ac ati.

Bob pum mlynedd, mae asesiad o lesiant lleol yn cael ei gyhoeddi ac yn cynnwys ymchwil manwl ar faterion economaidd, cymdeithasol a diwylliannol. Mae hefyd yn gyfle i drigolion ddweud beth sy'n dda am eu cymunedau a beth sydd ddim cystal. Cynhaliwyd yr Asesiadau Llesiant diwethaf yn ystod 2022. Mae'r Asesiadau Llesiant ar gael ar ein Gwefan.

Un o brif swyddogaethau statudol y BGC dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) (2015) yw cynhyrchu Cynllun Llesiant a fydd yn nodi sut fydd y BGC yn cydweithio i wella llesiant y bobl a'r cymunedau yng Ngwynedd ac Ynys Môn nawr ac yn y dyfodol. Mae'r Cynllun Llesiant yn cynrychioli'r gwerth ychwanegol a ellir ei gyflwyno drwy weithio yn arloesol ac ar y cyd fel partneriaid. Mae cyfnod y cynllun llesiant presennol 2018-2023 yn dirwyn i ben a bydd ein cynllun llesiant newydd yn ei le am y pum mlynedd nesaf 2023-2028.

Gan ddefnyddio'r dystiolaeth yn y gweithdai Asesiad Llesiant gydag aelodau'r BGC a'r ymgynghoriad cyhoeddus, mae'r BGC wedi adnabod **tri Amcan Llesiant**:

- Rydym am weithio gyda'n gilydd i liniaru effaith **tlodi** ar lesiant ein cymunedau.
- Rydym am weithio gyda'n gilydd i wella lles a llwyddiant **ein plant a'n pobl ifanc** er mwyn gwireddu eu llawn botensial.
- Rydym am weithio gyda'n gilydd i gefnogi ein gwasanaethau a'n cymunedau i symud tuag at **Sero Net Carbon**.

Yn ogystal, mae'n bwysig nodi bod y **Gymraeg** yn linydd euraidd sy'n rhedeg drwy'r cynllun. Rydym yn hyrwyddo'r defnydd o'r iaith ymhob agwedd o'n gwaith a byddwn yn gweithio gyda chymunedau i ddatblygu gwasanaethau a gweithgareddau drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn gyfle i rannu arfer dda, hybu'r iaith a sicrhau bod gan drigolion y ddwy sir fynediad at yr holl wasanaethau cyhoeddus drwy gyfrwng y Gymraeg. Enghraifft o hyn yw'r gwaith a gwblhawyd yn ddiweddar i annog a grymuso cwsmeriaid i ddefnyddio'r Gymraeg wrth gael mynediad at wasanaethau cyhoeddus. Byddwn hefyd yn ystyried datrysiadau i annog siaradwyr Cymraeg i chwilio am swyddi lle mae Cymraeg yn sgil allweddol. Manylir ar gamau pellach mewn perthynas â'r iaith Gymraeg o dan bob un o'r amcanion.

Ar gyfer pob amcan, mae camau a deilliannau cadarn ynghylch sut all y BGC gyflawni a sut mae'n cyfrannu at bob un o'r Nodau Llesiant yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

3. Pwy yw'r prif grwpiau ymgynghorol (budd-ddeiliaid)?

Noder: Ystyriwch gymunedau buddiant neu gymunedau lleoedd (lle mae pobl wedi'u grwpio efo'i gilydd oherwydd nodweddion penodol neu oherwydd lle maen nhw'n byw)

Y prif grwpiau ymgynghori ar gyfer Cynllun Llesiant Gwynedd ac Ynys Môn yw:

- Trigolion Gwynedd ac Ynys Môn – mae'r rhain wedi cael eu grwpio yn ardaloedd llesiant drwy'r Asesiadau Llesiant a gynhaliwyd yn 2021 a nodweddion penodol ar gyfer pob un o'r 14 ardal llesiant a ellir eu gweld yn yr asesiadau ar ein gwefan www.llesiantgwyneddamon.org Adnabuwyd ffactorau megis nodweddion y boblogaeth ac iaith, yr amgylchedd, cymdeithasol, economaidd a diwylliannol.
- Mae holl aelodau'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus – Statudol a gwahoddedigion, hefyd yn ran-ddeiliaid, ac maent yn cynnwys Grŵp Llandrillo Menai, Heddlu Gogledd Cymru, Mantell Gwynedd, Medrwn Môn, Prifysgol Bangor, cynrychiolwyr y sector tai, ac ati.

Ymysg y grwpiau yr ymgysylltwyd yn benodol â nhw yn ystod yr ymgynghoriad oedd:

- Grwpiau Cydraddoldeb gan gynnwys GISDA LGBTQ+
- Fforymau a grwpiau â diddordeb sy'n cynrychioli neu'n gweithio gyda phobl a/neu blant gyda nodweddion cydraddoldeb
- Pobl ifanc (Myfyrwyr Coleg Menai)
- Y Fforwm Pobl Hŷn a'r Cyngor Pobl Hŷn
- Panel Trigolion Cyngor Gwynedd
- Cyngorau Tref a Sir
- Cwmni Bro Ffestiniog

Rhyngweithio ar y cyfryngau cymdeithasol (Facebook a Twitter) – gwefannau partneriaid y BGC, gwefan Cyngor Gwynedd, gwefan Cyngor Sir Ynys Môn, e-newyddlenni aelodau etholedig a staff y Cyngor.

4. Ydi'r polisi'n ymwneud â, wedi'i ddylanwadu gan, neu wedi'i effeithio gan bolisiau neu feysydd gwaith eraill (mewnol neu allanol), e.e. AEC strategol os yw hwn yn AEC gweithredol neu i'r gwrthwyneb?

Noder: Ystyriwch hyn o ran gofynion statudol, polisiau lleol, penderfyniadau (partneriaeth) rhanbarthol, polisiau cenedlaethol, diwygio lles.

Mae'r Asesiad Effaith Cydraddoldeb hwn yn ystyried y Cynllun yn ei gyfanrwydd. Bydd pob menter yn y Cynllun yn gofyn am Asesiad Effaith ar wahân naill ai ar y fenter yn ei chyfanrwydd neu ar rannau penodol ohono. Mae'n ddyletswydd ar yr arweinwyr prosiect unigol neu'r grŵp sy'n gyfrifol am y fenter i ymgymryd â'r Asesiad(au).

Rydym hefyd wedi cynnal adolygiad o gynlluniau strategol yr holl bartneriaid strategol yn enwedig mewn perthynas â'r Gymraeg, llesiant a newid hinsawdd. Mae ymarferiad tebyg ar y gweill ar gyfer y partneriaid anstatudol.

CAM 2 - Data, Ymgysylltu ac Asesu'r Effaith

Wrth lenwi'r adran hon, rhaid i chi ystyried a oes gennych ddigon o wybodaeth i lenwi'ch AEC, neu a oes angen cwblhau cyfnod o ymgysylltu/ymgynghori cyn parhau. Mae'r ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â'r broses AEC yn gofyn i chi **ymgysylltu â phobl sy'n cynrychioli budd y sawl sy'n rhannu un neu fwy o'r nodweddion gwarchoddedig a'u cynnwys yn y broses a'r sawl sydd â buddiant yn y modd yr ydych yn**

cyflawni eich swyddogaethau. Mae'r ddyletswydd economaidd-gymdeithasol yn gofyn i ni **ystyried lleisiau'r bobl yn y gymuned yn cynnwys y rhai hynny sydd wedi byw â phrofiad o anfantais economaidd-gymdeithasol.** Dylech ymgysylltu gyda chymunedau buddiant neu gymunedau lleoedd i ddeall a yw'ch cynigion yn effeithio mwy arnynt neu yn eu rhoi dan fwy o anfantais. Mae angen i hyn fod yn gymesur â'r polisi neu'r ymarfer sy'n cael ei asesu. Cofiwch y gall budd-ddeiliaid hefyd gynnwys ein staff ein hunain yn ogystal â sefydliadau partner.

Cyn cynnal gweithgarwch ymgysylltu penodol, dylech yn gyntaf ddefnyddio'r data o waith ymgynghori, ymgysylltu ac ymchwilio diweddar. Gall hyn fod ar bolisi perthnasol diweddar neu asesiadau diweddar a gynhaliwyd gan gydweithwyr neu ffynonellau eraill, e.e. [A yw Cymru'n Decach?](#), [Dogfen Data Cefndirol Gogledd Cymru](#), InfoBase Cymru, MALIC. Gall hyn helpu i fagu hyder ymysg grwpiau a chymunedau ein bod yn gweithredu ar yr hyn y maen nhw wedi'i ddweud. Os nad oes gennych fawr o wybodaeth, neu ddim hyd yn oed, o ymgysylltu blaenorol sy'n berthnasol i'r AEC hwn, dylech ymgymryd â rhywfaint o waith ymgysylltu gyda'ch budd-ddeiliaid a chyda grwpiau cynrychioli perthnasol i sicrhau nad ydych yn anghofio anghenion pob grŵp gwarchoddedig heb yn wybod i chi. Yn arferol nid yw hi'n dderbyniol i nodi'n y bydd polisi yn fanteisiol/anfanteisiol i bawb yn gyffredinol, ac felly bydd unigolion yn cael eu heffeithio'n gyfartal waeth beth fo'u nodweddion. Dylai'r dadansoddiad hwn fod yn fwy cadarn na hyn, yn dangos eich bod wedi ystyried yr holl dystiolaeth sydd ar gael ac wedi rhoi sylw i unrhyw fylchau neu wahaniaethau. Efallai y bydd angen camau penodol i ymdrin ag anfantais sy'n bodoli neu i ddiwallu gwahanol anghenion.

Gall **Egwyddorion Gunning**, a sefydlwyd o achosion llys blaenorol, helpu i sicrhau ein bod yn defnyddio tegwch wrth ymgysylltu ac ymgynghori:

Egwyddor 1: Rhaid ymgynghori pan fo'r cynigion dal yn cael eu ffurfio. Ni ddylech fod wedi penderfynu yn barod.

Egwyddor 2: Rhaid cyflwyno rhesymau digonol i ganiatáu ystyriaeth ac ymateb deallus. Ydi'r bobl wedi cael y wybodaeth a'r cyfle i ddylanwadu?

Egwyddor 3: Rhaid rhoi digon o amser i ystyried ac ymateb. A yw'r ymgynghoriad yn ddigon hir o gofio'r amgylchiadau?

Egwyddor 4: Rhaid mynd ati'n gydwytodol i ystyried cynnyrch yr ymgynghori wrth benderfynu'n derfynol.

5. **Ydych chi wedi cydymffurfio â'r ddyletswydd i ymgysylltu yn unol â'r hyn a ddisgrifir uchod ac a ydych chi wedi derbyn digon o wybodaeth i fynd ymlaen?**

Do X

Naddo

(*dileer fel sy'n briodol X*)

6. **Os do, pa weithgarwch wnaethoch chi ei gynnal a gyda phwy?**

Cynhaliwyd yr ymgynghoriad ar y cynllun Llesiant drafft o 13 Rhagfyr 2022 hyd 6 Mawrth 2023 i gyflwyno ac egluro'r blaenoriaethau drafft i'r cyhoedd, partneriaid a sefydliadau lleol a chodi ymwybyddiaeth o'r cyfle iddynt gymryd rhan yn yr ymarferiad drwy gwblhau holiadur ar-lein byr ar wefan Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Gwynedd ac Ynys Môn gan gysylltu â holiadur Limesurvey a lwyfannwyd ar wefan Cyngor Gwynedd.

[Cynllun Llesiant Gwynedd ac Ynys Môn \(llesiantgwyneddamon.org\)](#)

Hefyd, roedd copïau papur ar gael mewn llyfrgelloedd ac ardaloedd derbynfa cyhoeddus yng Ngwynedd ac Ynys Môn ac roedd copïau ar ffurfiau eraill ar gael ar gais.

Fe ymatebodd 499 i'r holiadur (gan gynnwys Panel Trigolion Gwynedd):

Tabl 1 – Nifer a chanran o'r ymatebwyr atebodd yr ymgynghoriad fel unigolyn, Cynghorydd Sir, ar ran sefydliad, grŵp neu fusnes, neu ar ran Cyngor Tref / Cymuned yn ogystal a'r nifer ddewisodd i beidio ateb y cwestiwn.

	Nifer	Canran
Fel unigolyn	462	92.6
Fel Cynghorydd Sir	7	1.4
Ar ran sefydliad, grŵp neu fusnes	17	3.4
Ar ran Cyngor Tref / Cymuned	5	1.0
Dim ateb	8	1.6
Cyfanswm	499	100.0

Cafodd cynifer o bobl â phosib yng Ngwynedd ac Ynys Môn eu hannog i gwblhau a dychwelyd yr holiadur. Rhyddhawyd datganiad i'r wasg ar 16 Ionawr 2023. Cafodd hwn ei ryddhau gan y ddau Gyngor, gyda'r neges hefyd yn cael ei rhaedru drwy bartneriaid y BGC, ar y cyfryngau cymdeithasol ac e-newyddleni. Cafodd aelodau etholedig a chynghorau cymuned eu hysbysu drwy e-bost uniongyrchol a bu i staff yn y ddau Gyngor hefyd dderbyn gwybodaeth mewn rhai bwletinâu staff.

Cwestiwn 2: Ym mha ardal llesiant ydych chi'n byw?

Gweler fod y rhan fwyaf o'r ymatebwyr yn byw yng Ngwynedd (67.1%, N=335), gyda bron i chwarter (23.8%, N=119) yr ymatebwyr yn byw ym Môn. Roedd yna gynrychiolaeth o bob ardal llesiant, er bod y niferoedd yn fychan iawn mewn rhai, fel y gwelir o'r tabl isod.

Tabl 2 – Nifer a chanran yr ymatebwyr oedd yn byw ym mhob awdurdod.

Awdurdod	Nifer	Canran
Ynys Môn	119	23.8
Gwynedd	335	67.1
Tu allan i Wunedd a Môn	15	3.0
Dim ateb	30	6.0
Cyfanswm	499	100.0

Tabl 3 – Nifer a chanran yr ymatebwyr oedd yn byw ym mhob Ardal Llesiant.

Ardal Llesiant	Nifer	Canran
Aethwy a Seiriol	15	3.0
Bro Aberffraw a Bro Rhosyr	14	2.8
Caergybi ac Ynys Cybi	47	9.4

Canolbarth Môn a Llifon	24	4.8
Lligwy a Twrcelyn	14	2.8
Talybolion	5	1.0
Bangor	69	13.8
Caernarfon	85	17.0
Dolgellau	50	10.0
Ffestiniog	17	3.4
Llŷn	45	9.0
Penllyn	9	1.8
Porthmadog	34	6.8
Tywyn	26	5.2
Tu allan i Wynedd a Môn	15	3.0
Heb ateb	30	6.0
Cyfanswm	499	100.0

Bu i ni gysylltu â chynifer o grwpiau â diddordeb â phosib, a grwpiau sy'n cynrychioli neu'n gweithio â phobl a/neu blant gyda nodweddion cydraddoldeb i'w hysbysu o'r ymgysylltiad a gofyn iddynt roi gwybod i'w defnyddwyr am yr holiadur.

Yn ogystal, bu i ni gynnig mynychu cyfarfodydd gwahanol grwpiau cymunedol a grwpiau â diddordeb i gynnal trafodaethau wyneb-yn-wyneb a chael barn wahanol. Roedd hwn yn gyfle i edrych mewn rhagor o fanylder ar beth oedd pobl yn ei feddwl am y cynllun. Bu i ni siarad â thua 200 o bobl yn gyffredinol yn y grwpiau hyn. Yn eu mysg oedd:

- Arweinydd Tîm Prosiect Ieuenctid LGBTQ+ GISDA
- Dau grŵp o fyfyrwyr Grŵp Llandrillo Menai (Pwllheli a Llangefni)
- Y Fforwm Pobl Hŷn – Ardal De Meirionnydd, Gwynedd
- Grŵp Trydydd Sector – Gwynedd
- Fforwm Pobl Hŷn – Ynys Môn
- Fforwm Cyngor Tref a Chymuned – Ynys Môn
- Cwmni Bro Ffestiniog
- Gwneuthurwyr Newid Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru 100 (Will Stewart, Cyngor Môn a Dafydd Gruffydd, Menter Môn)

7. Os mai Na yw eich ateb, efallai y byddwch yn dymuno ystyried atal y gwaith er mwyn i chi gynnal gweithgarwch ymgysylltu (pellach) y gallwch ei gynnwys yn y cynllun gweithredu isod. Cynhwyswch unrhyw wybodaeth a gafwyd o'r gweithgarwch ychwanegol hwn yn y bocsys yng nghwestiwn 8.

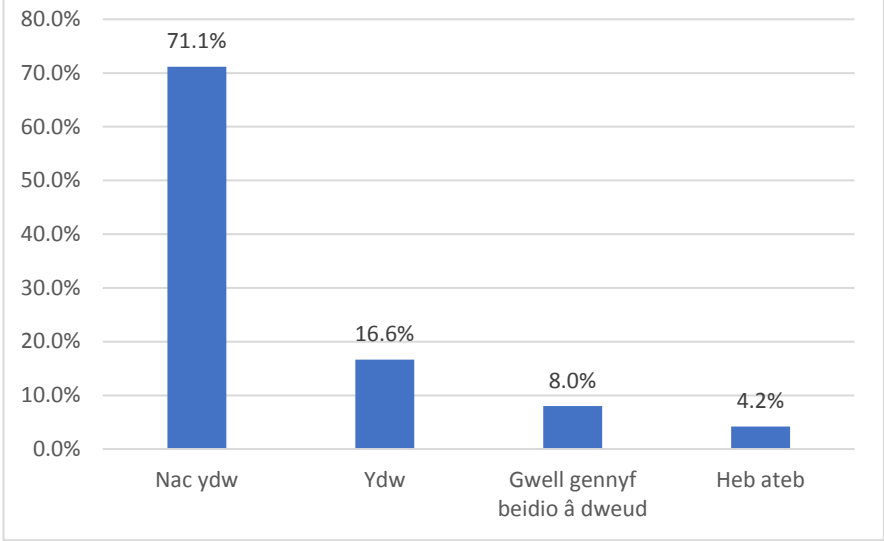
Gweithrediad	Dyddiadau	Amserlen	Cyfrifoldeb Arweiniol	Gwybodaeth wedi'i hychwanegu i'r AEC ( )

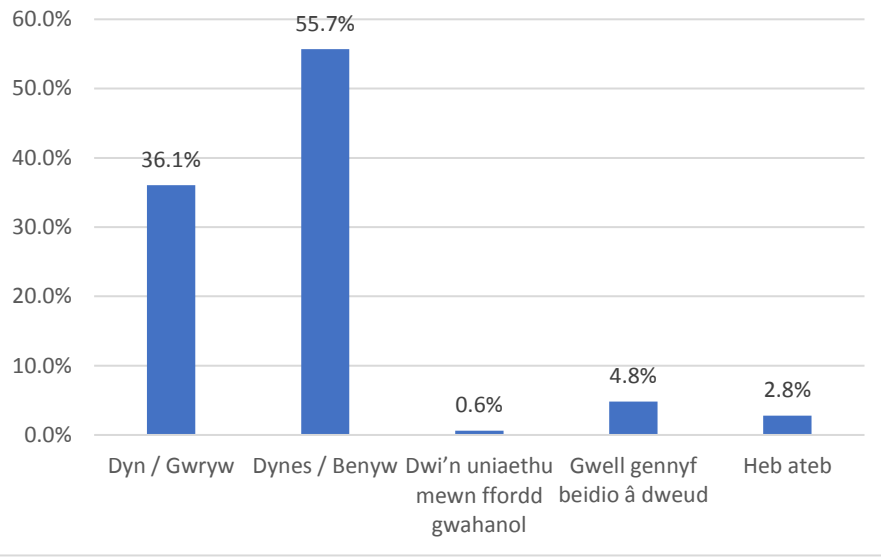
8. Pa wybodaeth sydd gennych am yr effaith ar bob un o'r nodweddion a'r ystyriaethau/dyletswyddau statudol a ganlyn o'ch profiad chi o'r ddarpariaeth gwasanaeth fel mae'n cael ei ddarparu ar hyn o bryd, adc o'r gwaith ymgysylltu neu ymgynghori diweddar? Cynhwyswch unrhyw ddata perthnasol ychwanegol; gwybodaeth o ymchwil a rheoli perfformiad; arolygon; astudiaethau gan Lywodraeth, corff proffesiynol neu sefydliad; Data Cyfrifiad; A yw Cymru'n Decach? (Data CCHD¹); gwybodaeth o sgrinio cychwynnol; cwynion/clod; data ac adborth defnyddwyr gwasanaeth; arolygon/archwiliadau; data economaidd-gymdeithasol yn cynnwys data WIMD². Efallai y byddwch yn dymuno cynnwys isdeitlau i ddangos o ble y daw pob elfen o'ch data, e.e., data cenedlaethol, data lleol, data'r sefydliad, ymarferion ymgysylltu cyffredinol neu benodol ac ati.

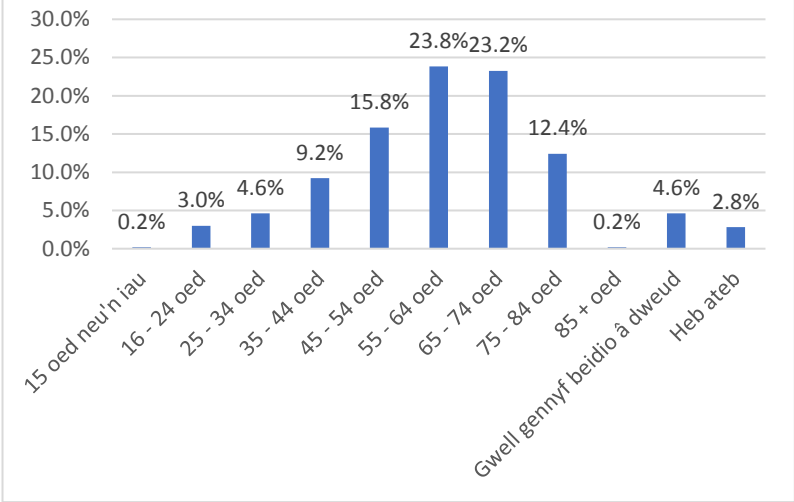
Ystyriwch unrhyw effeithiau cadarnhaol neu negyddol yn cynnwys tueddiadau mewn data, daearyddiaeth (materion trefol neu wledig), demograffeg, materion mynediad, rhwystrau ac ati. Cynhwyswch hefyd unrhyw feysydd eraill lle ceir canlyniadau anghyfartal sy'n deillio o anfantais economaidd-gymdeithasol neu unrhyw faterion perthnasol a nodwyd gan gymunedau buddiant neu gymunedau lleoedd (h.y. lle mae budd-ddeiliaid, defnyddwyr gwasanaeth, staff, cyrff cynrychioladol, ac ati wedi eu grwpio gyda'i gilydd oherwydd nodweddion penodol neu oherwydd lle maen nhw'n byw) ac unrhyw faterion a nodwyd ar gyfer pobl sy'n byw mewn amgylchiadau cymdeithasol a /neu economaidd llai ffafriol.

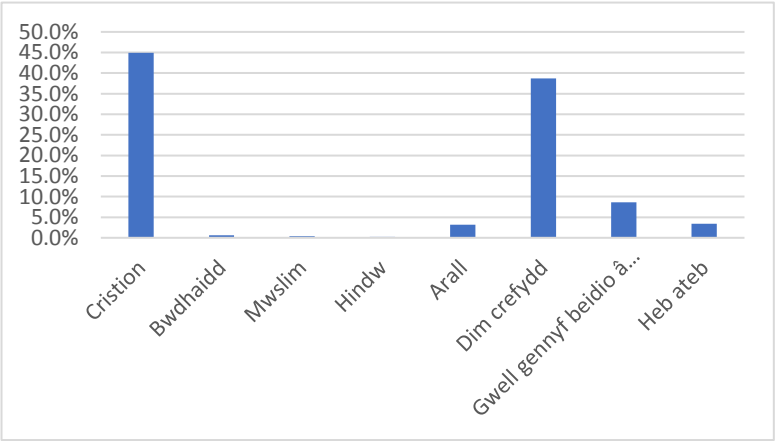
Nodwedd / Grŵp Gwarchoddedig	Data Perthnasol	Effaith gadarnhaol a/neu negyddol	Prompt (nid yw hon yn rhestr gyflawn) Ystyriwch:
Hil	O ganlyniad i gamgymeriad yn holiadur yr ymgynghoriad ar-lein, nid oedd data hil ar gael. Fodd bynnag, mynychodd nifer o unigolion	Effaith gadarnhaol	Sut mae eich cynnig yn ystyried: Ethnigrwydd Cenedl

Nodwedd / Grŵp Gwarchoddedig	Data Perthnasol	Effaith gadarnhaol a/neu negyddol	Prompt (nid yw hon yn rhestr gyflawn) Ystyriwch:
	<p>Ileiafrifoedd ethnig y sesiynau ymgynghori wyneb yn wyneb a chymryd rhan yn y sesiynau grŵp.</p> <p>Cadarnhaodd yr ymatebion i'r holiaduron fod tlodi'n effeithio ar bob sector o'n cymdeithas. Roedd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr yn cytuno y byddai cymryd camau gyda'n gilydd i fynd i'r afael â thlodi, gwella lles ein plant a'n pobl ifanc a chymryd camau i liniaru newid yn yr hinsawdd yn effeithio'n gadarnhaol ar bawb.</p> <p>Mae'r cynllun yn cynnwys deall a mynd i'r afael â rhwystrau i gael mynediad at wasanaethau yn ogystal â hyrwyddo amrywiaeth ddiwylliannol.</p>		<p>Sipsiwn / Teithwyr laith: darparu cyfieithydd Ffoaduriaid / Ceiswyr Lloches Mudwyr Gweithredu Cadarnhaol Digwyddiadau ymwybyddiaeth Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Ddiddymu Pob Math o Wahaniaethu ar Sail Hil (UNCERD) Ystyriwch faterion croesdoriadaeth Cyd-gynhyrchu</p>
Anabledd	<p><u>Anabledd</u></p> <p>Gan ddefnyddio'r diffiniad Adran 6 (1) o Ddeddf Cydraddoldeb 2010, a ydych chi'n ystyried eich hun yn berson anabl?</p>	Effaith gadarnhaol	<p>Sut mae eich cynnig yn ystyried model cymdeithasol anabledd? Ystyriwch rwystrau fel Symudedd / Medrusrwydd Pobl ddall neu sydd â nam ar eu golwg Pobl F/fyddar neu â nam clyw Iechyd Meddwl Anableddau Dysgu Dementia Gwahaniaeth niwrolegol / Awtistiaeth Cyd-gynhyrchu Mynediad i adeiladau / cyfleusterau Dulliau cyfathrebu Gofalwyr Cyflyrau iechyd tymor hir eraill Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau Pobl ag Anableddau (UNCRPD) Ystyriwch faterion croesdoriadaeth</p>

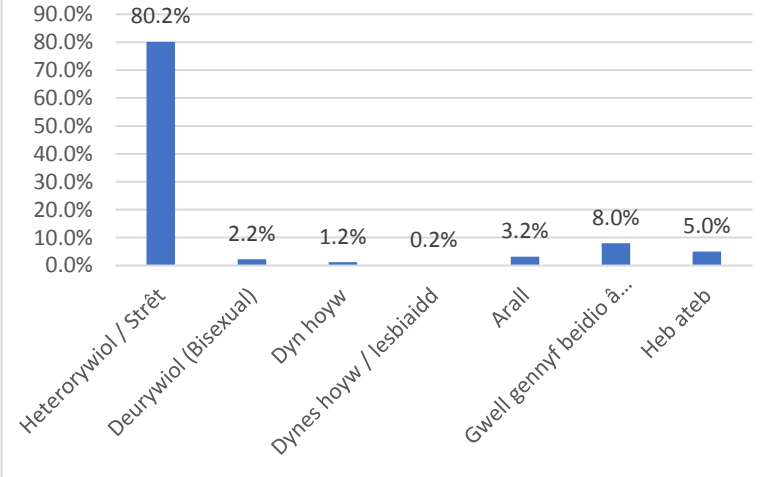
Nodwedd / Grŵp Gwarchoddedig	Data Perthnasol	Effaith gadarnhaol a/neu negyddol	Prompt (nid yw hon yn rhestr gyflawn) Ystyriwch:
	 <p data-bbox="421 874 1234 898"><i>Graff 18 – Canran ymatebwyr wedi eu rhannu yn ôl eu hymateb i'r cwestiwn uchod.</i></p> <p data-bbox="421 927 1301 1193">Er ein bod wedi cymryd camau i gyrraedd pobl gydag amhariad corfforol neu iechyd meddwl ac mae eu barn wedi'u hadlewyrchu yn yr holiaduron, roeddem yn siomedig na fu i ni fynychu Hwb Mencap yn Llangefni, er i ni gael cynnig dau ddyddiad i'w mynychu. Rydym yn y broses o drefnu ymweliad – tebygol o drafod y fersiwn sydd wedi'i chyhoeddi ac nid y drafft yn sgil yr amseriad, ond byddwn yn eu hannog i weithio â ni dros oes y cynllun mewn rôl fonitro a chraffu.</p>		
Rhyw	<u>Rhyw</u>		Sut mae eich cynnig yn ystyried Dynion / Merched Hunaniaeth Rhywedd Cyfleusterau toiled / newid babi Gofal plant Bwch Tâl Rhwng y Rhywiau

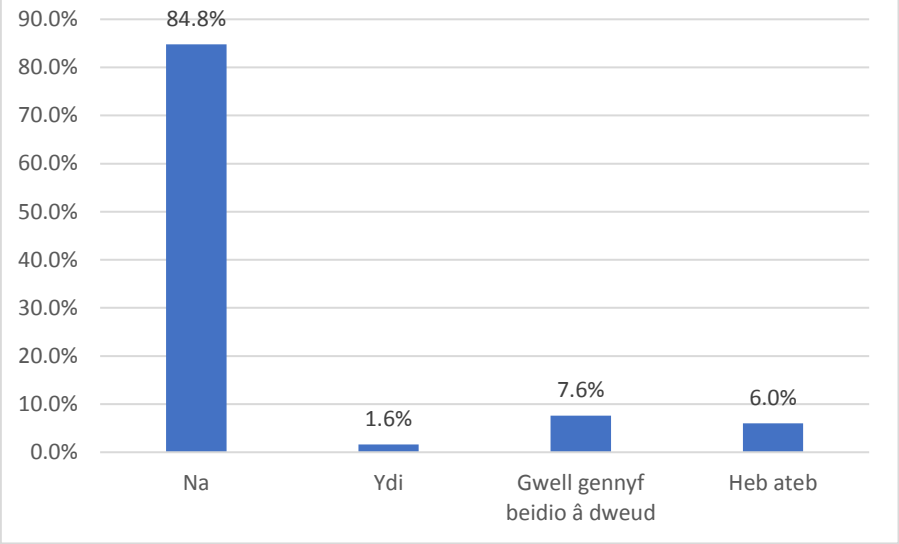
Nodwedd / Grŵp Gwarchoddedig	Data Perthnasol	Effaith gadarnhaol a/neu negyddol	Prompt (nid yw hon yn rhestr gyflawn) Ystyriwch:												
	 <p>Graff 11 – Canran ymatebwyr wedi eu rhannu yn ôl rhyw.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Categori</th> <th>Canran</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Dyn / Gwryw</td> <td>36.1%</td> </tr> <tr> <td>Dynes / Benyw</td> <td>55.7%</td> </tr> <tr> <td>Dwi'n uniaethu mewn ffordd gwahanol</td> <td>0.6%</td> </tr> <tr> <td>Gwell gennyf beidio â dweud</td> <td>4.8%</td> </tr> <tr> <td>Heb ateb</td> <td>2.8%</td> </tr> </tbody> </table>	Categori	Canran	Dyn / Gwryw	36.1%	Dynes / Benyw	55.7%	Dwi'n uniaethu mewn ffordd gwahanol	0.6%	Gwell gennyf beidio â dweud	4.8%	Heb ateb	2.8%		<p>Gweithwyr rhyw Confensiwn y Cenedloedd Unedig ar Ddiddymu Pob Math o Wahaniaethu yn erbyn Merched (UNCEDAW) Ystyriwch faterion croesdoriaethaeth Cyd-gynhyrchu</p>
Categori	Canran														
Dyn / Gwryw	36.1%														
Dynes / Benyw	55.7%														
Dwi'n uniaethu mewn ffordd gwahanol	0.6%														
Gwell gennyf beidio â dweud	4.8%														
Heb ateb	2.8%														
Oedran	<u>Grŵp oedran</u>	Effaith gadarnhaol	<p>Sut mae eich cynnig yn ystyried oedran Pobl Hŷn Plant Pobl Ifanc Pobl o Oed Gweithio Teuluoedd Ifanc Demograffeg DS: Os oes plant / pobl ifanc yn cael eu heffeithio, cwblhewch y Rhestr Wirio Hawliau Plant 'Confensiwn y Cenedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (UNCRC)</p>												

Nodwedd / Grŵp Gwarchoddedig	Data Perthnasol	Effaith gadarnhaol a/neu negyddol	Prompt (nid yw hon yn rhestr gyflawn) Ystyriwch:																								
	 <table border="1"> <caption>Data from Graff 12: Canran ymatebwyr wedi eu rhannu yn ôl grwp oedran.</caption> <thead> <tr> <th>Grŵp Oedran</th> <th>Canran (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>15 oed neu'n iau</td><td>0.2%</td></tr> <tr><td>16 - 24 oed</td><td>3.0%</td></tr> <tr><td>25 - 34 oed</td><td>4.6%</td></tr> <tr><td>35 - 44 oed</td><td>9.2%</td></tr> <tr><td>45 - 54 oed</td><td>15.8%</td></tr> <tr><td>55 - 64 oed</td><td>23.8%</td></tr> <tr><td>65 - 74 oed</td><td>23.2%</td></tr> <tr><td>75 - 84 oed</td><td>12.4%</td></tr> <tr><td>85 + oed</td><td>0.2%</td></tr> <tr><td>Gwell gennyf beidio â dweud</td><td>4.6%</td></tr> <tr><td>Heb ateb</td><td>2.8%</td></tr> </tbody> </table> <p><i>Graff 12 – Canran ymatebwyr wedi eu rhannu yn ôl grwp oedran.</i></p> <p>Mae'r Cynllun yn gosod allan sut y byddwn yn cyd-gynllunio gwasanaethau a gweithgareddau ataliol i gefnogi teuluoedd cyn i'r angen am wasanaethau dwys godi. Byddwn yn annog plant, pobl ifanc a'u teuluoedd i wella eu hiechyd er mwyn iddynt allu byw yn iach ac yn annibynnol o fewn eu cymunedau i'r hir dymor. Byddwn yn gweithio i sicrhau bod ein plant a'n pobl ifanc yn cael profiadau cadarnhaol yn ystod eu plentynod ac yn rhoi blaenoriaeth i gefnogi teuluoedd er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau mewn bywyd.</p> <p>Mae'r Fforymau Pobl Hŷn yn y ddwy sir wedi nodi y byddant yn gweithio gyda ni wrth symud ymlaen i fonitro ein cynnydd a chynghori ar faterion sy'n effeithio arnynt.</p>	Grŵp Oedran	Canran (%)	15 oed neu'n iau	0.2%	16 - 24 oed	3.0%	25 - 34 oed	4.6%	35 - 44 oed	9.2%	45 - 54 oed	15.8%	55 - 64 oed	23.8%	65 - 74 oed	23.2%	75 - 84 oed	12.4%	85 + oed	0.2%	Gwell gennyf beidio â dweud	4.6%	Heb ateb	2.8%		<p>Cyfrifoldebau gofalu Ystyriwch faterion croesdoriaethaeth Cyd-gynhyrchu</p>
Grŵp Oedran	Canran (%)																										
15 oed neu'n iau	0.2%																										
16 - 24 oed	3.0%																										
25 - 34 oed	4.6%																										
35 - 44 oed	9.2%																										
45 - 54 oed	15.8%																										
55 - 64 oed	23.8%																										
65 - 74 oed	23.2%																										
75 - 84 oed	12.4%																										
85 + oed	0.2%																										
Gwell gennyf beidio â dweud	4.6%																										
Heb ateb	2.8%																										

Nodwedd / Grŵp Gwarchoddedig	Data Perthnasol	Effaith gadarnhaol a/neu negyddol	Prompt (nid yw hon yn rhestr gyflawn) Ystyriwch:
	Mae cynhwysiant digidol yn gam gweithredu allweddol yn Amcan 1 ynghylch mynd i'r afael â thlodi.		
Crefydd a Chred	<p><u>Crefydd</u></p> <p><i>Graff 15 – Canran ymatebwyr wedi eu rhannu yn ôl crefydd.</i></p>		<p>Sut mae eich cynnig yn ystyried crefydd, cred neu ddiffyg cred? Cymunedau ffydd Dim Cred Gofynion diet Bwydlysyddiaeth / Feganiaeth Credoau athronyddol eraill Cod gwisg / gwisgoedd ffurfiol Gwyliau/gweithgareddau crefyddol Cyd-gynhyrchu Ystyriwch faterion Croesdoriaethaeth</p>
Cyfeiriadedd rhywiol	<u>Rhywioldeb</u>		<p>Sut mae eich cynnig yn ystyried cyfeiriadedd rhywiol? Hoyw Lesbiaidd Deurywiol Heterorywiol Terminoleg Cyfrinachedd ynghylch rhywioldeb Cyplau yr un rhyw Pethynas agosaf (next of kin) Cyd-gynhyrchu</p>

Nodwedd / Grŵp Gwarchoddedig	Data Perthnasol	Effaith gadarnhaol a/neu negyddol	Prompt (nid yw hon yn rhestr gyflawn) Ystyriwch:
	 <p data-bbox="421 820 1037 842">Graff 16 – Canran ymatebwyr wedi eu rhannu yn ôl rhywioldeb.</p>		Ystyriwch faterion croesdoriaethaeth
Ail-bennu Rhywedd	<p data-bbox="421 874 680 896"><u>Hunaniaeth Rhywedd</u></p> <p data-bbox="421 935 1261 1002">Ydi eich hunaniaeth rhywedd wedi newid o'r hyn a bennwyd adeg eich geni? (er enghraifft rydych chi'n drawsrywiol neu trans ayyb)</p>		<p data-bbox="1697 874 2136 1230">Sut mae eich cynnig yn ystyried y gymuned trans? Person sy'n bwriadu, wedi dechrau neu wedi gorffen newid eu hunaniaeth rhywedd Trawsryweddol Defnyddio iaith yn briodol, h.y. rhagenwau priodol Cyfleusterau newid a thoiledau sy'n niwtral o ran rhywedd Cyd-gynhyrchu Ystyriwch faterion croesdoriaethaeth</p>

Nodwedd / Grŵp Gwarchoddedig	Data Perthnasol	Effaith gadarnhaol a/neu negyddol	Prompt (nid yw hon yn rhestr gyflawn) Ystyriwch:
	 <p><i>Graff 17 – Canran ymatebwyr wedi eu rhannu yn ôl eu hymateb i'r cwestiwn uchod.</i></p>		
Priodas a Phartneriaeth sifil			Statws priodasol Statws partneriaeth sifil Ystyriwch faterion croesdoriaethaeth Cyd-gynhyrchu
Beichiogrwydd a Mamolaeth	Mae Amcan 2 yn gosod gweithred penodol lle byddwn ni'n cwmpasu datblygiad Strategaeth Blynyddoedd Cynnar ac yn gweithredu cynlluniau i fynd i'r afael â bylchau o ran darparu gwasanaethau a chymorth i sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau mewn bywyd.	Effaith gadarnhaol	Mamau beichiog Pobl sydd â hawl i absenoldeb mamolaeth a thadolaeth Maethu / Mabwysiadu Mamau sy'n bwydo o'r fron Ystyriwch faterion croesdoriaethaeth Cyd-gynhyrchu
Yr iaith Gymraeg	<u>Cwestiwn 7: Beth ydych chi'n credu byddai effaith y gwaith hwn ar y Gymraeg, y cyfleoedd i'w ddefnyddio a'i statws o fewn y gymuned?</u>	Effaith gadarnhaol	Sicrhau statws cyfartal i'r Gymraeg a'r Saesneg.

Nodwedd / Grŵp Gwarchoddedig	Data Perthnasol	Effaith gadarnhaol a/neu negyddol	Prompt (nid yw hon yn rhestr gyflawn) Ystyriwch:																											
	<p>Roedd hanner yr ymatebwyr (50.1%, N= 250) yn meddwl byddai'r cynllun yn cael effaith gadarnhaol ar yr iaith Gymraeg, 28.9% (N=144) yn meddwl y byddai'n cael effaith niwtral a 6.4% (N=32) yn meddwl y byddai'n cael effaith negyddol. Nid oedd gan 14.6% (N=73) o'r ymatebwyr farn ar effaith y cynllun ar yr iaith Gymraeg.</p> <p><i>Tabl 13 – Nifer a chanran ymatebion ynglŷn ag effaith y gwaith hwn ar y Gymraeg, y cyfleoedd i'w ddefnyddio a'i statws o fewn y gymuned.</i></p> <table border="1" data-bbox="584 592 1151 930"> <thead> <tr> <th></th> <th>Nifer</th> <th>Canran</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Effaith gadarnhaol</td> <td>134</td> <td>26.9</td> </tr> <tr> <td>Ychydig o effaith gadarnhaol</td> <td>116</td> <td>23.2</td> </tr> <tr> <td>Niwtral</td> <td>144</td> <td>28.9</td> </tr> <tr> <td>Ychydig o effaith negyddol</td> <td>5</td> <td>1.0</td> </tr> <tr> <td>Effaith negyddol sylweddol</td> <td>27</td> <td>5.4</td> </tr> <tr> <td>Dim barn</td> <td>58</td> <td>11.6</td> </tr> <tr> <td>Dim ateb</td> <td>15</td> <td>3.0</td> </tr> <tr> <td>Cyfanswm</td> <td>499</td> <td>100.0</td> </tr> </tbody> </table> <p>Mae'r Gymraeg yn llinyn euraidd sy'n rhedeg drwy ein cynllun. Rydym yn hybu'r defnydd o'r iaith ymhob agwedd o'n gwaith ac yn gweithio gyda chymunedau i ddatblygu gwasanaethau a gweithgareddau drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn gyfle i rannu arferion da, hyrwyddo'r iaith a sicrhau bod gan drigolion y ddwy sir fynediad at yr holl wasanaethau cyhoeddus drwy gyfrwng y Gymraeg. Manylir ar y camau pellach mewn perthynas â'r Gymraeg o dan bob un o'r amcanion.</p> <p>Mae'r BGC yn cynnal ei holl gyfarfodydd drwy gyfrwng y Gymraeg, gyda gwasanaeth cyfieithu i'r Saesneg ar gael. Mae'r Is-grŵp y</p>		Nifer	Canran	Effaith gadarnhaol	134	26.9	Ychydig o effaith gadarnhaol	116	23.2	Niwtral	144	28.9	Ychydig o effaith negyddol	5	1.0	Effaith negyddol sylweddol	27	5.4	Dim barn	58	11.6	Dim ateb	15	3.0	Cyfanswm	499	100.0		<p>Argaeledd gwasanaethau, gweithgareddau a gwybodaeth a mynediad atynt.</p> <p>Technoleg</p> <p>Hawliau unigolion i ofn am wasanaethau yn y Gymraeg.</p> <p>Yr effaith ar gymunedau Cymraeg, yn cynnwys:</p> <p>Effeithiau cadarnhaol / negyddol ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg.</p> <p>Newidiadau posib i nifer/canran y siaradwyr Cymraeg</p> <p>Mudo</p> <p>Cyfleoedd gwaith / newidiadau staffio.</p> <p>Anghenion a chyfleoedd hyfforddi</p> <p>Argaeledd addysg cyfrwng Cymraeg</p> <p>Ystyriwch faterion croesdoriaethaeth</p> <p>Cyd-gynhyrchu</p>
	Nifer	Canran																												
Effaith gadarnhaol	134	26.9																												
Ychydig o effaith gadarnhaol	116	23.2																												
Niwtral	144	28.9																												
Ychydig o effaith negyddol	5	1.0																												
Effaith negyddol sylweddol	27	5.4																												
Dim barn	58	11.6																												
Dim ateb	15	3.0																												
Cyfanswm	499	100.0																												

Nodwedd / Grŵp Gwarchoddedig	Data Perthnasol	Effaith gadarnhaol a/neu negyddol	Prompt (nid yw hon yn rhestr gyflawn) Ystyriwch:
	<p>Gymraeg wedi gweithio'n benodol ar brosiectau i hybu'r Gymraeg ac mae gennym gynlluniau yn eu lle i barhau â gwaith yr Is-grŵp yn ystod oes y cynllun llesiant newydd. Enghraifft o'r gwaith a gwblhawyd gyda chomisiwn gyda Iaith Cyf oedd annog a grymuso cwsmeriaid i ddefnyddio'r Gymraeg wrth gael mynediad at wasanaethau cyhoeddus. Ar hyn o bryd, mae gennym gynnig i ystyried datrysiadau i annog siaradwyr Cymraeg i chwilio am swyddi lle mae'r Gymraeg yn sgil allweddol.</p>		
Ystyriaethau Economaidd-gymdeithasol	<p>Mae'r Cynllun Llesiant yn nodi'n benodol y bwriad i fynd i'r afael â thlodi ar draws ein cymunedau fel blaenoriaeth (Amcan 1). Bydd rhai o'r gweithrediadau yn effeithio nifer o barthau fel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Byddwn yn gweithredu caffael cyhoeddus sy'n gymdeithasol gyfrifol, er budd y gadwyn gyflenwi leol a hyrwyddo economi gylchol yn lleol. • Byddwn yn cynnig swyddi amrywiol, o safon, gyda chyflogau da sydd yn rhan allweddol o gadw pobl yn eu cymunedau, ac o ganlyniad yn cael effaith gadarnhaol ar gynnal yr iaith Gymraeg. • Byddwn yn ymrwmo i ddatblygu meddylfryd gwaith teg, rhoi gwaith teg wrth wraidd polisïau a chynlluniau, creu gwaith teg a bod yn esiamplau o waith teg yng Ngwynedd a Môn gan arddangos gwerth dull gweithredu o'r fath i fusnesau a'r gymuned a hyrwyddo mynediad i waith teg i bawb. • Byddwn yn cefnogi cynhwysiant digidol ac yn hyrwyddo gwytnwch i droseddu seiber drwy rannu gwybodaeth am sgamiau ar-lein. 	Effaith gadarnhaol	<p>Pobl sy'n byw mewn amgylchiadau cymdeithasol ac economaidd llai ffafriol nag eraill sy'n byw yn yr un gymdeithas. Gall nifer o ffactorau bywyd bob dydd waethygu anfantais, nid dim ond ffiniau trefol neu wledig. Ystyriwch faterion croesdoriaethaeth – lle mae hunaniaeth yn cymhlethu statws economaidd-gymdeithasol, e.e. rhieni sengl (menywod yn aml), pobl anabl, rhai grwpiau lleiafrifoedd ethnig. Ystyriwch y gall yr effaith fod mewn nifer o barthau, er enghraifft: Anghydraddoldebau mewn Addysg, Iechyd, Safonau Byw. Gwaith, Cyfiawnder a Diogelwch a Chyfranogiad. Esiamplau</p>

Nodwedd / Grŵp Gwarchoddedig	Data Perthnasol	Effaith gadarnhaol a/neu negyddol	Prompt (nid yw hon yn rhestr gyflawn) Ystyriwch:
	<p>Mae Amcan 2 yn benodol yn cyfeirio at wella lles a llwyddiant plant a phobl ifanc. Gyda nifer o weithrediadau yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Byddwn yn ymrwmo i gynlluniau'r Bwrdd Bregusrwydd a Cham-fanteisio Gogledd Cymru sy'n cwmpasu'r gweithgarwch i amddiffyn poblogaeth gogledd Cymru gan gynnwys gwaith penodol i ddiogelu pobl ifanc. • Byddwn yn cefnogi'r Strategaeth Genedlaethol Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol. • Byddwn yn gweithio i sicrhau bod plant, pobl ifanc a'u teuluoedd, gan gynnwys y rhai sy'n agored i niwed neu yn ein gofal, yn wydn ac yn barod ar gyfer cyflogaeth, addysg bellach neu hyfforddiant. Mae hyn yn cynnwys edrych ar Sgiliau Gwyrdd a sgiliau iaith Gymraeg ar gyfer y dyfodol. • Byddwn yn codi ymwybyddiaeth yn y system am effeithiau Profiadau Niweidiol mewn Plentynod (ACE) a thrawma, a'r cyfleoedd i atal amlygiad, lliniaru risgiau a mynd i'r afael a niwed. • Rydym yn ymrwmo i fod yn Fwrdd Gwasanaeth Cyhoeddus sy'n Wybodus am Drawma. 		
Hawliau Dynol	<p>Rydym wedi asesu effaith y Cynllun arfaethedig ar wahanol grwpiau cydraddoldeb gan gynnwys casglu a dadansoddi data perthnasol ac ymgynghori â phobl sy'n debygol o gael eu heffeithio. Byddwn yn adolygu ac yn diwygio'r polisiau yng ngoleuni'r asesiad a'r ymgynghoriad yn barhaus.</p>	Effaith gadarnhaol	Gweler Erthyglau Hawliau Dynol Ystyriwch faterion croesdoriaeth
Arall (nodwch os gwelwch yn dda)			E.e., Caethwasiaeth Fodern, Diogelu, Effeithiau eraill Covid, Gofalwyr, Cyn-droseddwyr, Cyn aelodau'r lluoedd arfog, Pobl sy'n

Nodwedd / Grŵp Gwarchoddedig	Data Perthnasol	Effaith gadarnhaol a/neu negyddol	Prompt (nid yw hon yn rhestr gyflawn) Ystyriwch:
			Gadael Gofal, Cam-drin Sylweddau, y Digartref Ystyriwch faterion croesdoriadaeth

Deddf Hawliau Dynol 1998 <ul style="list-style-type: none"> • Erthygl 2 Yr hawl i fyw • Erthygl 3 Y rhyddid rhag arteithio a thriniaeth annynol neu ddiraddiol • Erthygl 4 Y rhyddid rhag Caethwasiaeth a llafur gorfodol • Erthygl 5 Yr hawl i ryddid a diogelwch • Erthygl 6 Yr hawl i brawf teg • Erthygl 7 Yr hawl i beidio â chael eich cosbi ac eithrio dan gyfraith droseddol 	<ul style="list-style-type: none"> • Erthygl 8 Yr hawl i barch i fywyd, teulu, cartref a gohebiaeth breifat • Erthygl 9 Yr hawl i ryddid meddwl, cred a chrefydd • Erthygl 10 Yr hawl i ryddid mynegiant • Erthygl 11 Yr hawl i Ymgynnull ac ymgysylltu'n rhydd ag Eraill • Erthygl 12 Yr hawl i briodi a sefydlu teulu • Erthygl 13 Yr hawl i gael mynediad i unioni effeithiol os caiff eich hawliau eu torri • Erthygl 14 Gwarchod rhag gwahaniaethu
---	--

9. Oes yna unrhyw fylchau data neu wybodaeth ac os felly beth yw'r rhain a sut ydych yn bwriadu ymdrin ag hwy?

Er ein bod wedi cymryd camau i gyrraedd pobl gydag amhariad corfforol neu iechyd meddwl ac mae eu barn wedi'u hadlewyrchu yn yr holiaduron, roeddem yn siomedig na fu i ni fynychu Hwb Mencap yn Llangefni, er i ni gael cynnig dau ddyddiad i'w mynychu. Rydym yn y broses o drefnu ymweliad – tebygol o drafod y fersiwn sydd wedi'i chyhoeddi ac nid y drafft yn sgil yr amseriad, ond byddwn yn eu hannog i weithio â ni dros oes y cynllun mewn rôl fonitro a chraffu.

Mae'r ystadegau ynghylch yr ymatebion gan leiafrifoedd ethnig ar goll o'r dadansoddiad o'r holiaduron a gwblhawyd. Rydym yn ymchwilio a byddwn yn sicrhau bod gwersi'n cael eu dysgu.

Mae Amcan 1 yn benodol yn gwneud cyfeiriadau at gynnal dadansoddiad GAP i adnabod grwpiau daearyddol a chymunedol sy'n cael eu heffeithio gan dlodi.

Noder: Os nad yw'n bosib cael y wybodaeth hon nawr, dylech gynnwys hyn yn eich cynllun gweithredu yng Ngham 6 er mwyn i'r wybodaeth hon fod ar gael ar gyfer AEC yn y dyfodol.

10. Os ydych yn diweddarau'r AEC hwn o fersiwn flaenorol o bolisi neu ymarfer tebyg, a gafodd canlyniadau arfaethedig y cynnig hwnnw eu cyflawni neu a oedd yna ganlyniadau eraill? (Rhowch fanylion, er enghraifft, oedd yr effaith wedi'i chyfyngu i'r bobl yr oeddech wedi meddwl fyddai'n cael eu heffeithio'n wreiddiol, neu a gafodd bobl eraill eu heffeithio? Os felly, sut?)

Do, cynhyrchwyd AEC ar gyfer Cynllun Llesiant 2018. Ers hynny, mae'r pedwar (bellach yn dri) BGC yng Ngogledd Cymru wedi cydweithio i gomisiynu gwaith ymchwil i gyrraedd cymunedau anodd i'w cyrraedd ac ymgysylltu â nhw ar yr Asesiadau Llesiant a'r broses Cynllunio Llesiant. Bellach mae hwn yn ymarfer sydd wedi'i ymgorffori ar gyfer y BGC ac wedi'i adlewyrchu wrth osod y gyllideb a'r cylch comisiynu ar gyfer defnyddio cronfeydd rhanbarthol.

Mae'r cynllun newydd hwn yn adlewyrchu'r profiad a'r dysgu a wnaed gan BGC Gwynedd ac Ynys Môn dros y pum mlynedd diwethaf ac yn canolbwyntio'n benodol ar yr ardaloedd lle mae partneriaid y BGC yn teimlo y gallant weithio gyda'i gilydd i wneud gwahaniaeth. Mae llai o amcanion allweddol o gymharu â'r cynllun diwethaf (3 yn lle 7), ac maent wedi cael eu dilysu yn erbyn amcanion strategol sefydliadau partner y BGC fel y gall y BGC ychwanegu gwerth a hyrwyddo cydweithio rhwng y partneriaid.

Roedd rhai o'r grwpiau yr ymgysylltwyd â nhw yn ystod yr ymgynghoriad wedi dangos yr hoffent ddiweddariadau rheolaidd ar gynnydd ac rydym wedi cytuno i gysylltu â nhw'n fwy rheolaidd gyda nhw gyda'r bwriad o gael mewnbwn ffurfiol ganddynt ar yr asesiadau effaith sy'n parhau.

Cwestiwn 5: Rydym am i bawb fod yn rhan o'r gwaith o ddatblygu'r Cynllun i'r dyfodol, sut ydych yn meddwl y gallwch chi a'ch cymunedau ein helpu i gyflawni'r tri Amcan Llesiant dros y bum mlynedd nesaf?

Roedd hwn yn gwestiwn aml-ddewisol felly roedd posib dewis mwy nag un opsiwn yma. Gweler mai'r ddau opsiwn mwyaf poblogaidd oedd yr opsiynau oedd yn ymwneud â'r gymuned sef "cynnal grwpiau ffocws Cymunedol a grymuso cymunedau" (58.7%, N=293), a "chynnal digwyddiadau a chyflawni prosiectau Cymunedol" (55.7%, N=278). Roedd 42.3% (N=211) eisiau "cyd-rannu gwybodaeth gyda'r Bwrdd", 40.9% (N=204) eisiau "dilyn gwaith y bwrdd ar gyfryngau cymdeithasol", ac 20.8% (N=104) "eisiau mynychu cyfarfodydd y Bwrdd".

Tabl 10 – Nifer a chanran ymatebion ynglŷn a sut gall yr ymatebwyr a'u cymunedau helpu i gyflawni'r tri Amcan Llesiant dros y bum mlynedd nesaf.*

	Nifer	Canran
Cyd-rannu gwybodaeth gyda'r Bwrdd	211	42.3
Cynnal digwyddiadau a chyflawni prosiectau cymunedol	278	55.7
Mynychu cyfarfodydd y Bwrdd	104	20.8
Dilyn gwaith y bwrdd ar gyfryngau cymdeithasol	204	40.9
Cynnal grwpiau ffocws cymunedol a grymuso cymunedau	293	58.7
Arall	77	15.4

*Roedd modd i'r ymatebwyr ddewis mwy nac un opsiwn.

- Beth mae eich cynnig yn ei gynnwys i ddangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i Ddyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus (i hyrwyddo cyfle cyfartal; helpu i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth anghyfreithlon a meithrin cysylltiadau da a chydlyniant cymunedol ehangach; fel y mae'r 3 nod yn ei gwmpasu. o'r Ddyletswydd Gyffredinol yn Neddf Cydraddoldeb 2010)?**

Bwriad yr amcanion arfaethedig a'r meysydd blaenoriaeth yn y Cynllun Llesiant yw cael effaith bositif ar y ddyletswydd. Mae'r Asesiad Effaith Cydraddoldeb yn drosolwg ond byddwn yn cynnal asesiadau mwy manwl o'r cynlluniau prosiect unigol i adnabod p'un a oes materion penodol i'w hystyried.

Byddwn hefyd yn cynnal cyswllt rheolaidd gyda'r grwpiau a ymgysylltodd â ni yn ystod yr ymgynghoriad i'w diweddarau ar gynnydd ac i feithrin perthnasau da parhaus. Mae'r grwpiau hyn yn cynnwys Mencap Môn a GISDA LGBTQ+.

Mae gan y BGC gysylltiadau cryf gyda Thim Cydlyniant Cymunedol Gogledd-Orllewin Cymru sydd yn ein cefnogi i roi sylw dyledus i faterion fel aflonyddu neu erledigaeth anghyfreithlon a meithrin cysylltiadau da.

12. Sut mae eich cynnig yn dangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i fynd i'r afael ag anghydraddoldebau canlyniad o ganlyniad i anfantais economaidd-gymdeithasol? (Sylwch fod hyn yn ymwneud â chau bylchau anghydraddoldeb yn hytrach na gwella canlyniadau i bawb yn unig.)

Amcanion allweddol y cynllun yw i bartneriaid y BGC gydweithio i liniaru tlodi yn ein cymunedau a gwella deilliannau i blant a phobl ifanc. Mae'r rhain yn **enghreifftiau** o'r camau y mae'r BGC yn bwriadu eu cymryd i gyflawni'r amcanion hyn dros gyfnod y **cynllun pum mlynedd**:

- Byddwn yn cydweithio i wneud y mwyaf o'r data sydd ar gael i ennyn dealltwriaeth fanwl o'r goblygiadau o fyw mewn tlodi yn ein cymunedau. Dylai hyn gynnwys:
  - Deall y grwpiau yn y boblogaeth a'r ardaloedd daearyddol sy'n cael eu heffeithio fwyaf gan dlodi a'r mecanweithiau y mae hyn yn digwydd drwyddynt
  - Mapio'r gwasanaethau cefnogi (beth yw'r cynnig o gefnogaeth nawr) i daclo tlodi ar draws y ddwy sir
  - Cynnal dadansoddiad GAP ac adnabod beth sy'n cyfrannu at ddulliau cyffredinol a dulliau wedi'u targedu
- Byddwn yn gweithredu fel llais i'r rhai sydd wedi'u heffeithio gan dlodi a chaledi yng Ngwynedd ac Ynys Môn gan wybod beth yw anghenion cymunedau a dinasyddion a'r wybodaeth sydd gan bartneriaid.
- Byddwn yn codi ymwybyddiaeth yn y system ynghylch effeithiau Profiadau Niweidiol mewn Plentyndod (ACE) a thrawma, a chyfleoedd i atal amlygiad at hyn, lliniaru risgiau a mynd i'r afael â niwed.
- Byddwn yn ymrwmo i fod yn Fwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC) sy'n Ymwybodol o Drawma.
- Byddwn yn sgopio datblygiad Strategaeth Blynnyddoedd Cynnar ac yn gweithredu cynlluniau i ymdrin â bylchau yn y ddarpariaeth gwasanaeth a chefnogaeth i sicrhau fod pob plentyn yn cael y cychwyn gorau yn eu bywydau.

13. Sut mae eich cynnig yn sicrhau eich bod yn gweithio yn unol â gofynion Safonau'r Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011), i sicrhau na chaiff y Gymraeg ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg, ac i sicrhau cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg. Hefyd sut i

weithredu i fanteisir ar bob cyfle i hyrwyddo'r Gymraeg (y tu hwnt i ddarparu gwasanaethau'n ddwyieithog) a chynyddu cyfleoedd i ddefnyddio a dysgu'r iaith yn y gymuned?

Mae'r Gymraeg yn llinyn euraidd sy'n rhedeg drwy ein cynllun. Rydym yn hybu'r defnydd o'r iaith ymhob agwedd o'n gwaith ac yn gweithio gyda chymunedau i ddatblygu gwasanaethau a gweithgareddau drwy gyfrwng y Gymraeg. Mae'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn gyfle i rannu arferion da, hyrwyddo'r iaith a sicrhau bod gan drigolion y ddwy sir fynediad at yr holl wasanaethau cyhoeddus drwy gyfrwng y Gymraeg. Manylir ar y camau pellach mewn perthynas â'r Gymraeg o dan bob un o'r amcanion.

Mae'r BGC yn cynnal ei holl gyfarfodydd drwy gyfrwng y Gymraeg, gyda gwasanaeth cyfieithu i'r Saesneg ar gael. Mae'r Is-grŵp y Gymraeg wedi gweithio'n benodol ar brosiectau i hybu'r Gymraeg ac mae gennym gynlluniau yn eu lle i barhau â gwaith yr Is-grŵp yn ystod oes y cynllun llesiant newydd. Enghraifft o'r gwaith a gwblhawyd gyda chomisiwn gyda iaith Cyf oedd annog a grymuso cwsmeriaid i ddefnyddio'r Gymraeg wrth gael mynediad at wasanaethau cyhoeddus. Ar hyn o bryd, mae gennym gynnig i ystyried datrysiadau i annog siaradwyr Cymraeg i chwilio am swyddi lle mae'r Gymraeg yn sgil allweddol.

Mae urddas a pharch siaradwyr Cymraeg yn ganolog i ddarpariaeth y gwasanaeth yng Ngwynedd ac Ynys Môn. Mae BGC Gwynedd ac Ynys Môn a'i bartneriaid wedi ymrwmo i safonau'r Gymraeg dan Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011 ac mae'n cael ei yrru gan ddymuniad i wella ansawdd y gwasanaethau a ddarperir i drigolion yn eu hiaith gyntaf. Mae holl bartneriaid statudol y Bwrdd a nifer o'r aelodau sydd wedi'u gwahodd yn gweithredu dan Safonau'r Gymraeg. Mae nifer o gyrff gan gynnwys y ddau awdurdod lleol, Awdurdod y Parc Cenedlaethol a Phrifysgol Bangor hefyd yn gweithredu cynlluniau hyrwyddo o fewn y sefydliadau ac felly maent wedi gwneud ymrwymiadau o blaid y Gymraeg.

Mae cyswllt clir rhwng llesiant pobl a chymunedau a'r iaith ar draws y ddwy sir, ac mae'r cynllun llesiant yn ymdrin â nifer o'r ffactorau sy'n dylanwadu ar y defnydd o iaith a ffyniant, sef ffactorau cymdeithasol, economaidd a diwylliannol.

Mae'r Gymraeg yn cyd-fynd â'r amcanion yn y cynllun sy'n cynnwys cynnig swyddi amrywiol o ansawdd gyda chyflogau da yn rhan o gadw pobl yn eu cymunedau, ac o ganlyniad mae'n cael effaith positif ar gynnal yr iaith. Dylid cofio bod y Gymraeg yn sgil a chymhwyster allweddol mewn sawl maes. Hefyd, mae grwpiau cymunedol yn allweddol i ymestyn cyfleoedd swyddi lleol.

Mae cynnig cyfleoedd a phrofiadau i bobl ifanc drwy gyfrwng y Gymraeg yn allweddol i lesiant ac mae'n bwysig os ydym am sicrhau defnydd yr iaith i'r dyfodol a sicrhau nad yw'r iaith yn cael ei gweld fel iaith addysg yn unig. Mae cyfleoedd cymdeithasol a diwylliannol yn eu cymunedau lleol yn allweddol i lesiant, ac mae cael y rhain yn Gymraeg yn bwysicach fyth. Mae'n hanfodol edrych ar lle mae'r cyfleoedd ar gael i bobl ifanc, a sicrhau bod partneriaid allweddol yn y maes, megis yr Urdd, a gwasanaethau ieuenticid yr awdurdodau, yn cydweithio i sicrhau nad yw'r cymunedau gwledig yn cael eu hamddifadu o gyfleoedd.

Roedd cwestiynau penodol ynghylch yr iaith Gymraeg yn yr holiadur ymgynghori ar-lein, gweler yr ymatebion isod:

1. Beth ydych chi'n gredu fydd effaith y gwaith hwn ar yr iaith Gymraeg, y cyfleoedd i'w defnyddio a'i statws yn y gymuned?

Roedd hanner yr ymatebwyr (50.1%, N=250) yn credu y byddai'r cynllun yn cael effaith bositif ar y Gymraeg, 28.9% (N=144) yn credu y byddai'n cael effaith niwtral a 6.4% (N=32) yn credu y byddai'n cael effaith negyddol. Nid oedd gan 14.6% (N=73) farn ar effaith y cynllun ar y Gymraeg.

Ymysg rhai o'r themâu gan yr Ymatebwyr oedd:

- Cyfleoedd i'r unigolion ddysgu Cymraeg a bod yn rhan o gymuned ddwyieithog
- Dathlu'r iaith a chefnogi cymunedau i ddefnyddio'r iaith
- Mwy o gyfleoedd gwaith yn yr ardal i gadw ein pobl ifanc yn eu cymunedau
- Cadw unigolion/teuluoedd yn eu cymunedau Cymraeg gyda thair fforddiadwy
- Cynyddu'r ddarpariaeth addysg Gymraeg yn ein hysgolion/prifysgolion

2. Yn eich barn chi, a oes cyfleoedd i addasu'r hyn sy'n cae; ei gynnydd er mwyn cael effaith mwy positif ar yr iaith Gymraeg a'i defnydd neu i waredu unrhyw effeithiau negyddol?

Atebodd 96 o'r ymatebwyr y cwestiwn hwn. Nodir isod rai o'r themâu positif sy'n codi yn yr ymatebion hyn.

- Cynnal gŵyl ar gyfer y Gymraeg i hybu diwylliant Cymreig
- Gwersi Cymraeg / annog pobl nad ydynt yn siarad Cymraeg i siarad Cymraeg
- Mwy o wasanaethau drwy gyfrwng y Gymraeg, e.e. y Gwasanaeth Iechyd
- Polisi Addysg sy'n rhoi mwy o bwyslais ar yr iaith

14. Beth yw effaith gronnydd y cynnydd hwn ar wahanol grwpiau gwarchoddedig wrth ystyried penderfyniadau allweddol eraill sy'n effeithio ar y grwpiau hyn a wnaed gan y sefydliad? (Efallai y byddwch angen trafod hyn gyda'ch Pennaeth Gwasanaeth neu Aelod Cabinet i ystyried y ehangach a fydd y cynnydd hwn yn effeithio ar grwpiau penodol yn fwy andwyol oherwydd penderfyniadau eraill y mae'r sefydliad yn eu gwneud, e.e. effaith ariannol/tlodi, colli aml wasanaethau a p'un ai yw hyn yn rhoi'r un grwpiau dan anfantis, e.e., pobl anabl, pobl hŷn, rhieni sengl (merched yn bennaf), ac ati)

Pwrpas y BGC, fel y manylir arno yn y cynllun, yw sicrhau bod cyrff cyhoeddus yn cydweithio i greu gwell dyfodol i bobl Ynys Môn a Gwynedd. Nid yw partneriaid y BGC yn credu y bydd y Cynllun Llesiant yn rhoi grwpiau penodol dan anfantis yn sgil penderfyniadau eraill sy'n cael eu gwneud yn eu sefydliadau unigol.

Yn ogystal, bydd pob prosiect yn cael ei asesu a'i fonitro ar wahân i sicrhau fod yr holl bartneriaid yn gweithio tuag at y nodau y cytunwyd arnynt.

15. Sut mae'r cynnydd hwn yn diwallu 7 nod Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn cynnwys creu Cymru sy'n Fwy Cyfartal? (Rhowch grynodedd o'ch darganfyddiadau os ydych wedi ystyried hyn eisoes fel rhan o'r broses sgrinio)

I gael mwy o wybodaeth, gweler: [Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol \(Cymru\) 2015](#)

Mae Cynllun Llesiant y BGC yn ddyletswydd allweddol o'r Ddeddf hon, sy'n amlinellu sut fydd partneriaid yn cydweithio i gyflawni eu dyletswyddau. Mae'r cynllun yn gwneud cyfeiriad penodol at gwrdd â'r saith nod Llesiant. Mae pob amcan yn manylu ar gyswllt â'r saith nod Llesiant ynghyd â'r Pum Ffordd o Weithio y manylir arnynt yn y Ddeddf.

16. Disgrifiwch unrhyw effaith negyddol bwriadol a nodwyd gennych ac eglurwch pam eich bod yn credu fod gennych gyfiawnhad dros weithredu fel hyn (er enghraifft, ar sail gwella cyfle cyfartal neu fagu perthnasau da rhwng y sawl sy'n rhannu nodwedd warchoddedig a'r sawl sydd ddim neu oherwydd cyfiawnhad gwrthrychol¹ neu weithred gadarnhaol²)

Dim effeithiau negyddol bwriadol wedi'u nodi.

Mae Amcan 2 yn y Cynllun yn fwriadol wedi ei anelu at blant sydd mewn lle bregus iawn, ac ar aelwydydd ansefydlog er mwyn eu cefnogi i gyrraedd eu llawn potensial. Serch hynny, mae Aelodau'r Bwrdd yn awyddus i beidio anghofio plant a phobl ifanc sydd ddim yn disgyn i'r categorïau yma a'u datblygiad hwy.

Noder: ¹: Cyfiawnhad Gwrthrychol - rhoi amddiffyniad ar gyfer defnyddio polisi, rheol neu ymarfer fyddai fel arall yn cyfrif fel gwahaniaethu anghyfreithlon uniongyrchol neu anuniongyrchol. I ddibynnu ar yr amddiffyniad cyfiawnhad gwrthrychol, rhaid i'r cyflogwr, y darparwr gwasanaeth neu sefydliad arall ddangos fod ei bolisi neu reol wedi'i ddefnyddio am reswm da - ei fod yn 'fodd cymesur o gyflawni nod ddilys'. Y '**nod ddilys**' yw'r rheswm am y gwahaniaethu ac ni ddylai fod yn wahaniaethol ynddi ei hun a rhaid iddi fod yn rheswm didwyll neu'n rheswm go iawn, e.e. iechyd, diogelwch neu les unigolion. Os mai lleihau costau yw'r nod yn syml, am ei fod yn rhatach gwahaniaethu, ni fydd hyn yn ddilys. Ystyriwch a yw pwysigrwydd y nod yn gorbwyso unrhyw effeithiau gwahaniaethol y driniaeth anffafriol a sicrhewch nad oes unrhyw fesurau eraill ar gael fyddai'n cyflawni'r nod heb lawer o anhawster (yn gymesuro!l) ac yn osgoi'r effaith wahaniaethol hon.

Noder: ²: Gweithredu Cadarnhaol – Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn caniatáu gweithredu cadarnhaol tuag at grp penodol os oes tystiolaeth digonol o angen. Er enghraifft, pan fo cyflogwr yn cymryd camau penodol i wella cydraddoldeb yn y gweithle i roi sylw i unrhyw anghydbwysedd rhwng cyfleoedd, i leihau anfantais neu gynyddu faint sy'n cyfrannu at weithgarwch penodol, drwy efallai gynyddu nifer y bobl anabl mewn swyddi uwch lle maent yn cael eu tangynrychioli wrth dargedu grwpiau penodol gyda hysbysebion swyddi neu gynig hyfforddiant i helpu creu cyfleoedd i grwpiau penodol. Mae disgwyl i'r sector cyhoeddus ystyried defnyddio gweithredu positif i'w helpu i gydymffurfio â Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus.

17. A fydd unrhyw un o'r effeithiau negyddol a nodwyd yn cyfrif fel gwahaniaethu anghyfreithlon ond y tybir eu bod yn anorfod (e.e. lleihau cyllid)?

Bydd Na fydd X Ansicr (Cliciwch ddwywaith ar y bocsy(ys) perthnasol (x) a dewiswch 'wedi gwirio' fel sy'n briodol)

18. Os mai 'Bydd' neu 'Ansicr' oedd eich ateb i gwestiwn 15, nodwch isod, i ba grwpiau gwarchoddedig mae hyn yn berthnasol ac eglurwch pam (yn cynnwys ardrawiad neu effeithiau tebygol y dewis arfaethedig hwn)

19. Os ydych wedi ateb 'Na fydd' i gwestiwn 15, a ydych wedi nodi unrhyw rwystrau sydd gyfystyr ag effaith wahaniaethol i grwpiau penodol a beth ydynt?

Lle y canfyddir y gallai fod risg bod effeithiau negyddol yn codi neu ganlyniadau anfwriadol, bydd rhain yn cael eu fflagio yn yr AEC perthnasol. Bydd angen i gynlluniau unigol barhau i'w hadolygu, a chynnal asesiadau effaith mwy penodol wrth i brosiectau a mentrau fynd rhagddynt.

CAM 3 - Caffael a Phartneriaethau

Mae Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus (PSED) yn gofyn i'r holl awdurdodau cyhoeddus ystyried anghenion nodweddion gwarchoddedig wrth ddylunio a darparu gwasanaethau cyhoeddus, yn cynnwys pan wneir hyn mewn partneriaeth â sefydliadau eraill neu drwy gaffael gwasanaethau. Mae Safonau'r Iaith Gymraeg hefyd yn gofyn i'r holl awdurdodau cyhoeddus ystyried effeithiau unrhyw benderfyniad polisi neu newid mewn darpariaeth gwasanaeth, ar yr iaith Gymraeg sy'n cynnwys unrhyw waith a wneir mewn partneriaeth neu gan drydydd parti. Rhaid i ni hefyd sicrhau ein bod yn ystyried y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol wrth gynllunio penderfyniadau caffael a chomisiynu mawr i ystyried sut all trefniadau o'r fath leihau canlyniadau anghyfartal a achosir gan anfantais economaidd-gymdeithasol.

Wrth gaffael gwaith, nwyddau neu wasanaethau gan sefydliadau eraill (ar sail cytundeb perthnasol), rhaid ystyried yn ofalus a fyddai'n briodol:

- i feini prawf gosod y cytundeb hwnnw gynnwys ystyriaethau i helpu cyflawni'r Ddyletswydd Gyffredinol (i ddileu gwahaniaethu, hyrwyddo cyfle cyfartal a meithrin perthnasau da);
- gosod amodau sy'n ymwneud â pherfformiad y contract i helpu cyflawni tair nod y Ddyletswydd Gyffredinol.

Dim ond yn berthnasol i drefniadau contract sy'n "gytundebau perthnasol" sydd un ai'n golygu gosod 'contract cyhoeddus' neu ganlyniad 'cytundeb fframwaith' mae hyn yn berthnasol, y mae'r ddau yn cael eu rheoleiddio gan y Gyfarwydddeb Sector Cyhoeddus (2004/18/EC) sy'n rheoleiddio trothwyon penodol yr UE. Ceir mwy o wybodaeth fan [hyn](#).

Rhaid i ni ystyried sut all trefniadau o'r fath wella cyfleoedd cyfartal a lleihau canlyniadau anghyfartal, yn arbennig ar benderfyniadau caffael a chomisiynu mawr. Mae'r PSED yn berthnasol i'r gwaith y mae sefydliadau sector cyhoeddus yn ei gyflawni wrth ddarparu swyddogaeth gyhoeddus ar ein rhan. Felly, mae angen i ni sicrhau bod y sefydliadau hynny yn arfer y swyddogaethau hynny drwy sicrhau bod y modd yr ydym yn caffael a monitro'r gwasanaethau hynny yn cydymffurfio â'r Ddyletswydd Gyffredinol dan Adran 149, Deddf Cydraddoldeb 2010. Yn yr un modd, mae Safonau'r Iaith Gymraeg yn berthnasol i unrhyw waith a wneir ar ran, ac yn enw, cyrff cyhoeddus sydd ei hunain yn destun y Safonau, ac felly dylid ystyried sut mae'r gofynion hyn yn cael eu monitro a'u cyfathrebu trwy ddogfennau caffael. Nid yw'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol yn pasio i drydydd parti trwy gaffael comisiynu na allanoli. Felly, pan fyddwn yn gweithio mewn partneriaeth â chyrrff sydd ddim yn rhan o'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol, nid yw'r ddyletswydd ond yn berthnasol i ni fel y corff cyhoeddus perthnasol.

20. A fydd y polisi neu'r ymarfer hwn yn cael ei gyflawni'n llwyr neu'n rhannol gan gontractwyr neu mewn partneriaeth â sefydliad(au) eraill?

Bydd Na fydd (Cliciwch ddwywaith ar y bocsy perthnasol (x) a dewiswch 'wedi gwirio' fel sy'n briodol)

Os mai 'Na fydd' yw eich ateb, ewch ymlaen i Gam 4

21. Os ateboch 'Bydd', pa gamau fyddwch chi'n eu gweithredu i gydymffurfio â'r Ddyletswydd Gydraddoldeb Gyffredinol, Hawliau Dynol a deddfwriaeth yr iaith Gymraeg a'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol o ran caffael a / neu partneriaethau? Meddyliwch am:

Caffael

- Gosod disgwyliadau cydraddoldeb clir mewn dogfennau Tendro a Manylebau, gan ddangos sut y gellir adeiladu hyrwyddo cydraddoldeb i mewn i brosiectau caffael unigol.
- Ar beth wnaethoch chi seilio eich penderfyniadau yn y broses o osod y contract yn cynnwys ystyried cyflogaeth foesebol a chod ymarfer cadwyn gyflenwi
- Sicrhau bod cymalau contractau'n cynnwys Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011 a gofynion economaidd-gymdeithasol yn ogystal â Dyletswyddau'r Iaith Gymraeg (cofiwch fod unrhyw ddyletswyddau o Fesur yr Iaith Gymraeg 2011 a Safonau'r Iaith Gymraeg hefyd yn berthnasol i wasanaethau a ddarperir ar eich rhan dan gcontract gan gyrrff allanol). Mae mesurau Perfformiad a Monitro wedi'u cynnwys i fonitro cydymffurfiaeth, rheoli a gorfodi contractau

Partneriaethau

Byddwch yn glir ynghylch pwy sy'n gyfrifol am:

- Fonitro Cydraddoldeb data perthnasol
- Aseidiadau Effaith Cydraddoldeb
- Cyflawni camau gweithredu'r AEC
- Sicrhau bod pob partner yn cydymffurfio â deddfwriaeth cydraddoldeb, hawliau dynol a'r iaith Gymraeg
- Dangos fod y Ddyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus a'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol wedi derbyn ystyriaeth ddyledus

Nod y cynllun llesiant yw gwella canlyniadau ar draws nifer fach o feysydd partneriaeth, lle bydd sefydliadau BGC yn cydweithio i wella canlyniadau. Bydd hyn yn ychwanegu gwerth at ble mae'r sefydliadau ar wahân eisoes yn gweithio gyda chymunedau trwy eu cynlluniau corfforaethol eu hunain.

CAM 4 - Ymdrin ag Effaith Andwyol neu Anghyfreithlon a Chryfhau'r Polisi neu'r Ymarfer

22. Wrth ystyried cymesuredd, a yw'r polisi neu'r ymarfer yn achosi effaith gadarnhaol neu negyddol sylweddol neu'n creu canlyniadau anghyfartal yn deillio o anfantais economaidd-gymdeithasol? (Rhowch y manylion yn fras)

Effaith gadarnhaol sylweddol

Effaith negyddol sylweddol

<p>Mae'r Cynllun Llesiant wedi'i fwriadu'n benodol i gael effaith positif ynghyd â lleihau anghyfartaledd sy'n dod o ganlyniad i anfantais cymdeithasol-economaidd.</p> <p>Mae mynd i'r afael ag anghydraddoldeb ac adeiladu tegwch wrth wraidd y cynllun, a bydd yn ganlyniad trawsbynciol allweddol ar draws yr holl gamau gweithredu, boed yn gyffredinol o ran cydweithio i geisio cael dealltwriaeth fanwl o'r goblygiadau o fyw mewn tloidi yn ein cymunedau neu yn fwy penodol, cael darlun manwl o ble mae'r diffyg mynediad at wasanaethau yn fwy heriol oherwydd tloidi</p>	<p>Dim wedi'u nodi</p>
---	------------------------

23. Mae'n bwysig eich bod yn cofnodi'r camau lliniaru y byddwch yn eu gweithredu i ddatblygu eich drafft polisi/ymarfer terfynol. Yma, cofnodwch pa fesurau neu newidiadau y byddwch yn eu cyflwyno i'r polisi neu'r ymarfer yn y drafft terfynol allai leihau neu ddileu unrhyw effaith anghyfreithlon neu negyddol neu anfantais a/neu wella cyfleoedd cyfartal/gyflwyno newid positif; neu leihau canlyniadau anghyfartal yn deillio o anfantais economaidd-gymdeithasol? (Gall hyn hefyd gyfrannu at y Cynllun Gweithredu yn C30)

Effaith Anghyfreithlon neu Negyddol a Nodwyd	Camau Lliniaru / Gweithrediadau Cadarnhaol yn y Polisi/Ymarfer	Cwblhawyd (✓)
	Er nad oes unrhyw effeithiau negyddol wedi'u hadnabod, cydnabyddir bod angen gwneud gwaith pellach i gryfhau a hybu ymgysylltu rheolaidd gyda gwahanol grwpiau o rhanddeiliaid a grwpiau cymunedol.	

24. A fydd y mesurau hyn yn cael gwared ag unrhyw effaith neu anfantais anghyfreithlon?

Bydd Na fydd (Cliciwch ddwywaith ar y bocsy(ys) perthnasol (x) a dewiswch 'wedi gwirio' fel sy'n briodol)

25. Os 'Na fydd', pa gamau gweithredu allech chi eu defnyddio i gyflawni'r un nod mewn ffordd arall?

Amherthnasol ar hyn o bryd.

26. **Pa fesurau neu newidiadau eraill allech eu cynnwys i gryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i'r Ddyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus (i hyrwyddo cyfle cyfartal; helpu i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth anghyfreithlon a meithrin perthnasau da a chydlyniant cymunedol ehangach; fel yr ymdrinnir â nod wella yn Nyletswydd Gyffredinol Deddf Cydraddoldeb 2010)**
- b) **lleihau canlyniadau anghyfartal o ganlyniad i anfantais economaidd-gymdeithasol;**
- c) **cynyddu cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg ac i beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg yn unol â Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 a lleihau neu atal unrhyw effeithiau andwyol y gall y polisi/ymarfer ei gael ar yr iaith Gymraeg?**

Bydd BGC Gwynedd ac Ynys Môn yn cynnal gwaith sgrinio Aseiad Effaith yn ystod oes y Cynllun. Yn ogystal, bydd pob prosiect yn cael ei asesu gan roi ystyriaeth ddyledus i'r Ddyletswydd Cydraddoldeb Sector Cyhoeddus yn unigol. Mae rhagor o ymgysylltu parhaus wedi'i gynllunio gyda'r grwpiau sydd wedi ymgysylltu yn ystod yr ymgynghoriad, ac rydym yn gobeithio agor i grwpiau eraill ymhen amser.

27. **Pa fesurau neu newidiadau eraill allech eu cynnwys i gryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i leihau anghydraddoldebau canlyniad o ganlyniad i anfantais economaidd-gymdeithasol;**

Bydd BGC Gwynedd ac Ynys Môn yn cynnal gwaith sgrinio Aseiad Effaith yn ystod oes y Cynllun. Yn ogystal, bydd pob prosiect yn cael ei asesu gan roi ystyriaeth ddyledus i'r anfantais cymdeithasol-economaidd yn unigol. Mae rhagor o ymgysylltu parhaus wedi'i gynllunio gyda'r grwpiau sydd wedi ymgysylltu yn ystod yr ymgynghoriad.

28. **Pa fesurau neu newidiadau eraill allech chi eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i'r angen i gynyddu cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, i beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg yn unol â Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 a lleihau neu atal unrhyw effeithiau andwyol y gall y polisi/ymarfer ei gael ar yr iaith Gymraeg?**

Mae BGC Gwynedd ac Ynys Môn wedi ymrwymo i gyflawni'r mesurau sydd wedi'u nodi ym **Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011**.

- Rydym yn arwain ar ran BGC Gogledd Cymru ar brosiectau iaith Gymraeg, Mae adnoddau'r cyfarfod ar gael yn y ddwy iaith.
- Mae'r BGC wedi cwblhau prosiect llwyddiannus ar annog siaradwyr Cymraeg i gael mynediad at wasanaethau rheng flaen drwy gyfrwng y Gymraeg, gyda'r canfyddiadau a'r adnoddau yn cael eu rhannu ledled Cymru.
- Mae'r BGC ar fin dechrau prosiect arall i wella dulliau recriwtio siaradwyr Cymraeg i rolau sydd wedi'u dynodi fel rhai lle mae'r Gymraeg yn ofyniad.

- Mae'r Gymraeg yn llyn euraidd drwy'r Cynllun Llesiant ac mae gan yr amcanion unigol fesurau a chymau gweithredu penodol i gynyddu'r cyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg.

29. A oes gennych chi ddigon o wybodaeth i lunio barn gytbwys?

Oes Nac oes (Cliciwch ddwywaith ar y bocsy perthnasol (x) a dewiswch 'wedi gwirio' fel sy'n briodol)

26. Os ateboch 'Oes', nodwch eich cyfiawnhad dros hyn:

Mae'r Cynllun Llesiant yn adeiladu ar y sylfaen dystiolaeth a ddarparwyd gan yr asesiadau llesiant ac yn cael ei ategu gan gyfres o sgysiau cymunedol ac ymgynghoriadau eang a roddodd ddarlun cyfoethog o anghenion amrywiol ein cymunedau, yn ddaearyddol ac o ddiddordeb. Nod y Cynllun Llesiant yw gwella canlyniadau ar draws nifer o feysydd, lle bydd ein partneriaid BGC yn cydweithio i wella canlyniadau. Byddwn yn adolygu'r adborth o'r ymgynghoriad yn rheolaidd ac yn mynd i'r afael ag unrhyw faterion sy'n codi drwy gynyddu ein hymgysylltiad â gwahanol rhanddeiliaid a grwpiau cymunedol.

27. Os ateboch 'Na', pa wybodaeth sydd ei hangen arnoch a beth sydd angen i chi ei wneud i allu penderfynu?
(Noder: A ddylech gynnwys gasglu data yn y cynllun gweithredu (Cam 6)?)

[Efallai y bydd angen i chi oedi fan hyn nes eich bod wedi cael y wybodaeth ychwanegol]

CAM 5 - Penderfynu Mynd Ymlaen

32. Gan ddefnyddio'r wybodaeth yr ydych wedi'i chasglu yng Nghamau 1-4 uchod, nodwch yn y tabl isod a ydych yn medru mynd ymlaen â'r polisi neu'r ymarfer ai peidio, ac os felly, ar ba sail?

(Cliciwch ddwywaith ar y bocsy perthnasol (x) a dewiswch 'wedi'i dicio' fel sy'n briodol)

Penderfyniad

☐ Ie	Parhau â'r polisi neu'r ymarfer yn ei ffurf bresennol
☐ Ie	Parhau â'r polisi neu'r ymarfer ond gydag addasiadau i wella neu i gael gwared o'r meysydd o effaith andwyol a nodwyd yng Ngham 4.
☐ Ie	Dal ati gyda'r cynllun am fod modd cyfiawnhau unrhyw effaith niweidiol
☐ Na	Peidio â pharhau â'r polisi neu'r ymarfer am nad oes modd ymdrin â'r effaith andwyol. Ystyried ffyrdd eraill o ymdrin â'r materion.

33. A oes unrhyw argymhellion terfynol o ran canlyniad yr Aseiad Effaith Cydraddoldeb hwn?

CAM 6 - Camau Gweithredu a Threfniadau i Fonitro Canlyniadau ac Adolygu Data

Mae'r broses AEC yn un barhaus ac nid yw yn dod i ben pan fo'r polisi/ymarfer a'r AEC wedi'u cytuno a'u gweithredu. Mae dyletswydd gyfreithiol benodol i fonitro effaith y polisiâu/ymarferion ar gydraddoldeb ar sail barhaus i adnabod a yw'r canlyniadau wedi newid ers i chi gyflwyno neu addasu'r polisi neu ymarfer newydd hwn. Os nad yw'r data perthnasol gennych chi, dylech fod yn gweithredu i gywiro hyn yn eich cynllun gweithredu. I weld canllawiau EHRC ar gasglu data gallwch adolygu eu [Fframwaith Fesur](#).

34. Amlinellwch isod unrhyw gamau gweithredu a nodwyd yng Nghamau 1-5 neu unrhyw waith casglu data ychwanegol fydd yn eich helpu i fonitro eich polisi/ymarfer pan gaiff ei weithredu:

Gweithrediad	Dyddiadau	Amserlen	Cyfrifoldeb Arweiniol	Ychwanegu i'r Cynllun Gwasanaeth (✓)

35. Amlinellwch isod pa drefniadau fyddwch chi'n eu gwneud i fonitro ac adolygu effaith barhaus y polisi neu'r ymarfer hwn yn cynnwys amserlenni ar gyfer pryd y dylid ei adolygu'n ffurfiol:

Trefniadau Monitro ac Adolygu (yn cynnwys lle fydd y canlyniadau'n cael eu cofnodi)	Amserlen ac Amllder	Cyfrifoldeb Arweiniol	Ychwanegu i'r Cynllun Gwasanaeth (✓)

CAM 7 - Cyhoeddi'r Asesiad Effaith Cydraddoldeb

Ar ôl ei gwblhau, trefnwch i'r AEC hwn gael ei gymeradwyo gan eich Pennaeth Gwasanaeth/Adran a threfnu iddo gael ei gyfieithu a'i gyhoeddi gan anfon copi i'r Swyddog Cydraddoldeb.